

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

ADALET KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

2'nci Toplantı
20 Temmuz 2018 Cuma

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik
Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1)

ADALET KOMİSYONU

2'nci Toplantı

20 Temmuz 2018 Cuma

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Adalet Komisyonu saat 10.37'de açılarak iki oturum yaptı.

Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1), maddeleri üzerindeki görüşmeleri tamamlanarak kabul edildi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından saat 15.57'de toplantıya son verildi.

20 Temmuz 2018 Cuma

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 10.37

BAŞKAN : Hakkı KÖYLÜ (Kastamonu)**BAŞKAN VEKİLİ : Yılmaz TUNÇ (Bartın)****SÖZCÜ : Gülay SAMANCI (Konya)****KÂTİP : Belgin UYGUR (Balıkesir)**

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, herkese iyi günler ve başarılar dileyerek toplantımızı açıyoruz.

Yeter sayımız vardır, kaldığımız yerden devam ediyoruz.

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ**A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ**

1.- Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1)

BAŞKAN – 14’üncü maddede kalmıştık.

14’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 14- 5271 sayılı Kanunun 134 üncü maddesinin birinci fıkrasında ver alan “Cumhuriyet savcısının istemi üzerine” ibaresi “hâkim veya gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde Cumhuriyet savcısı tarafından” şeklinde değiştirilmiş, aynı fıkra da yer alan “hâkim tarafından” ibaresi yürürlükten kaldırılmış, aynı fıkra ya aşağıdaki cümleler eklenmiş ve ikinci fıkrasına “bilgilere ulaşılamaması” ibaresinden sonra gelmek üzere “ya da işlemin uzun sürecek olması” ibaresi eklenmiştir.

“Cumhuriyet savcısı tarafından verilen kararlar yirmidört saat içinde hâkim onayına sunulur. Hâkim kararını en geç yirmidört saat içinde verir. Sürenin dolması veya hâkim tarafından aksine karar verilmesi hâlinde çıkarılan kopyalar ve çözümü yapılan metinler derhal imha edilir.”

BAŞKAN – Zeynel Bey, buyurun.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Buradaki bu madde tamamen keyfiyet yani uygulamada böyle bir sıkıntı yok. Bir yerde arama yapılması esnasında bulunan bilgisayar, onların dökümünün yapılması gibi işlerle ilgili herhangi bir şekilde aciliyet gerektiren bir şey değil yani böyle saniyelik, anında olması gereken bir şey değil. Zaten o bir süreç alıyor, bir bilgisayardan kopya almanız üç saat, dört saat gibi süreler alıyor. Dolayısıyla buradaki hâkimden izin alınması, hâkimin imzasıyla verilmesi hukuk devleti ilkesine daha uygun.

Sonra, bu aynı zamanda şuna da sebebiyet verecektir: Cumhuriyet savcısı ile kolluk kuvvetleri -tabii, soruşturmayı yürüten amir cumhuriyet savcısı olduğu için orada da yetkili kolluk kuvvetleri- bütün aşamaları bir arada götürüyor yani soruşturma evresinde iki şeyi çok ayrı düşünemiyoruz ancak hâkim en azından önüne gelen evraklarla ilgili gerçekten böyle bir ihtiyaç olup olmadığı konusunda değerlendirme yapacak makam. Dolayısıyla buradaki hâkim güvencesinin, kişisel verilerin korunmasının, bu konudaki Türkiye’nin taraf olduğu uluslararası anlaşmalara ve yükümlülöklere daha uygun olduğunu düşünüyoruz. Burada imha edilmesi yani hâkim izin vermezse imha edilmesi... “Derhâl imha edilir” gibi bir ilave var.

Sayın Başkan, şimdi, insanların özel hayatıyla ilgili bu veriler, imajları alınıp da bunların dökümü

yapıldıktan sonra, bunlar ortalığa saçıldıktan sonra bunların imha edilmesi de çok bir şey ifade etmez yani alenileşiyor. Hele hele, maalesef, bizde böyle durumlarda çok çabuk yayılabiliyor yani gizlilik içinde kalıp da imha edip herkes o imha kararına saygı da göstermiyor açıkçası yani sonuçta ortaya çıkmış da oluyor. Dolayısıyla bunun hukuk devleti ilkesine zarar vereceğini düşünüyoruz. Bu değişiklik teklifinin maddeden çıkartılması gerektiğini düşünüyoruz.

BAŞKAN – Her ne kadar delil kabiliyeti yoksa da ifşa oluyor diyorsunuz.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – İfşa oluyor, tabii.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – O da suç ama ayrıca.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Yani işin suç olması ayrı ama kişilerin rencide olması, onların aleniyet kazanması ayrı bir mesele. Böyle bir ihtiyaç yok. Hani birini gözaltına almak için işlem yaparsınız, işte suçüstü dersiniz vesaire, bu tip şeylerde tabii ki savcının, kolluğun aciliyet yapacağı bir şey olur ama bir bilgisayardan kopya alınması, onun dökümünün yapılması vesaire, bu zaten uzun bir süre alıyor yani en az üç dört saat sırf kopya işlemi sürüyor.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Hâkim onayı da olacağı için zaten...

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Hâkim onayı kaldırılıyor ama.

AHMET ŞİK (İstanbul) – Ama hâkim onayı olsa da...

BAŞKAN – Sıra gelince söz vereceğim.

AHMET ŞİK (İstanbul) – Hayır, bu konuyla ilgili olmak üzere...

Yani siz sanıyorsunuz ki yargının mensupları hukuka riayet eden kişilerden oluşuyor, öyle bir şey yok. Sürekli kötüye kullanılan bir durum söz konusu, kendi yargılandığım davalardan biliyorum. Eğer burada ısrarcı iseniz ağır bir hüküm getirmeniz gerekir ki bunların ifşa olması hâlinde gerekli soruşturmanın açılıp cezanın verileceğine dair.

BAŞKAN – Caydırıcı olsun diyorsunuz, öyle mi?

AHMET ŞİK (İstanbul) – Bu yapılmadan bu düzenlemelerin tümünün kötüye kullanılacağını düşünüyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Hepimizin hassasiyeti aynı, orada problem yok.

AHMET ŞİK (İstanbul) – Tabii ki öyle de, bir yaptırım yok.

BAŞKAN – Buyurun Turan Bey.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Bu düzenleme de yine Anayasa’yla karşı karşıya konularak tartışılması gerekiyor. Anayasa’nın 20’nci maddesi özel hayatın gizliliğini düzenliyor, arkadaşlarımızın çok da iyi vâkif olduğu üzere. Buradaki ibare aynen şöyle, devamını okuyorum: “Millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlâkın korunması veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması sebeplerinden biri veya birkaçına bağlı olarak, usulüne göre verilmiş hâkim kararı olmadıkça; yine bu sebeplere bağlı olarak gecikmesinde sakınca bulunan hallerde de kanunla yetkili kılınmış merciin yazılı emri bulunmadıkça; kimsenin üstü, özel kâğıtları ve eşyası aranamaz ve bunlara el konulamaz. Yetkili merciin kararı -yani burada cumhuriyet savcısını herhâlde anlayacağız bu yasaya göre- yirmidört saat içinde görevli hâkimin onayına sunulur. Hâkim, kararını el koymadan itibaren kırksekiz saat içinde açıklar; aksi halde, el koyma kendiliğinden kalkar.” Bu bir anayasal hüküm yani netice itibarıyla burada “Hâkim kararı gereklidir.” diyor. Yetkili mercinin gecikmesinde

sakınca olan hâllerde yetkili hâle getirilebiliyor ama burada da her hâlükârda hâkimin onayına ve süresi içerisinde sunulması, onun da kırk sekiz saatlik süre içerisinde kararını vermesi, aksi hâlde bu delillerin, el koyulan şeylerin serbest kalacağı Anayasa’da düzenlenmiş. Anayasa’da bu hüküm varken burada iki işi bir arada yapıp, fıkradaki hâkim onayını da çıkartarak tamamen kontrolsüz bir hâle sokulması çok net bir Anayasa’ya aykırılık. Yani bu kadar Anayasa’ya aykırı şeyleri önümüze niye getiriyorsunuz? Çok net okudum, farklı bir tez olarak bu teklifi getiren arkadaşlar Anayasa’nın bu hükmü karşısında getirdikleri teklifi savunabilecekseler biz onlardan dinleyelim. Desinler ki: “Hayır, bu hükme aykırı değildir.” Burada özellikle tehlikeli olan, birincisi, işlerin hâkim onayıyla başlamasıyla ilgili kısım çıkarılınca zaten tehlikeli ama burada el koymadan sonra hâkim onayından yine çıkarılmış olması, hiçbir koşulda hâkim onayına bağlı kılınmıyor olması vahamettir, çok tehlikeli bir şeydir. Netice itibarıyla cumhuriyet savcıları bağımsız yargı organı değildirler, cumhuriyet savcıları bulundukları konum itibarıyla kendilerinden bağımsızlık beklenebilecek makamlar da değildirler. Bu anlamda bu tarz el koymaların çok ağır travmatik sonuçlar doğuracağını şimdiden öngörmek mümkün değil.

Şimdi, devamında da bir başka ibare eklenmiş, bilgilere ulaşılamama şekline dönüştürülmüş. “Gizli bilgilere ulaşılamama” şekli “bilgilere ulaşılamama” şekline dönüştürülmüş. Şimdi, burada eğer bu ibareyi “gizli bilgilere ulaşılamama” şeklinde değil de “bilgilere ulaşılamama” şeklinde bu kanuna yerleştirirsek yarın olacak uygulama şudur: Herhangi bir yerde arama yapılırken -gayet basit- oradaki kolluk diyecek ki: “Bilgilere ulaşamıyorum.” Alıp götürülecek, alıp götürülecek. Uygulamada hiçbir şey sahibine bırakılmayacaktır. Bunu da buradan görmek lazım, gayet basit. Açıldığında imajı alınarak karşı tarafa teslim edilecek olan eşyasıyla alakalı ya da bilgisayar ya da kayıtlarıyla alakalı kolluk -uğraşmaz bu işlerle, biliyoruz, yaşıyoruz- diyecek ki: “Bilgilere ulaşamadım, al götür.” Diğer taraftan da aldıklarıyla alakalı hâkim onayı gerekmiyor, kırk sekiz saatlik süre söz konusu değil. Yani kolluğun eline özel hayatın en gizli kısımlarını terk edeceğiz, buradan elde edilecek olan suça konu olmayacak verilerin de hiçbir şekilde kontrolü mümkün olmayacak yargı önüne çıkarılmadığından dolayı bu işlem. Bu yasa teklifi içerisinde tehlikeli, çok tehlikeli, çok problem yaratacak 2-3 maddeden, özel maddeden bir tanesi budur. Bunun bağlı bulunduğumuz Avrupa liginde karşılığı yoktur. Arkadaşlar bir araştırınsınlar, böyle bir uygulama içinde bulunduğumuz Venedik Komisyonu tarafından istişari olarak değerlendirecek ülkelerin herhangi bir tanesinde var mıdır? Ama ısrarla şunu söylüyorum: Teklifi getiren arkadaşlar Anayasa’nın 20’nci maddesinin hükmü karşısında bunun bir savunmasını yapınlar bize de bir görelim diyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Abdullah Bey, buyurun.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Şimdi, bu maddeye şöyle bir baktığımızda, o diğer maddelerle de aynı çerçevede bir yaklaşım olduğunu görüyoruz. Dolayısıyla Anayasa’nın temel hak ve hürriyetleri düzenleyen kısmına da çok açık bir şekilde aykırılık olduğunu görmektediriz.

Şimdi, bu madde başlı başına özel yaşamın gizliliğine ve haberleşme hakkının gizliliğine aykırı olduğu gibi, öte yandan, bu yönlü, hâkimin müdahale edeceği, hâkimin kararıyla kişinin hayatına müdahale edilecek bir alanda bu kararın cumhuriyet savcısına bırakılması da hukuka ayrı bir aykırılık teşkil etmektedir.

Şimdi, uygulamada karşı karşıya kaldığımız önemli hususlardan bir tanesi de şudur: Özellikle mazlunun veya sanık konumundaki kişinin konutunda, üzerinde elde edilen bilgisayar, cep telefonları

Türkiye’de şu anda ciddi bir sorun hâline gelmiş durumda. O da şu: Bizim uygulamada takip ettiğimiz dosyaların tamamında aylar ve yıllarca kişinin telefonuna, bilgisayarına el konulmakta ve imajları ciddiye alınmamaktadır. Bu da aslında hukuka aykırı bir aykırılık olan durumdur.

Şimdi “Bu kayıtlar yirmi dört saat içerisinde hâkimin onayına sunuluyor ve hâkim onaylamazsa veya gecikme olursa imha edilir.” deniliyor. Yani yargıya güvensizlik o kadar had safhada ki bu imhanın ne şekilde yapılacağı konusu da şu anda net değil açıkçası. Yani yapılacak ama kişinin mevcut olan haberleşme, hayatın gizliliği olan hususlar ihlal edildiği üzere bunun bu eylemi veya işlemi yapan makam tarafından imha edilme şekli de şu anda net değil burada açıkçası.

Dolayısıyla bir bütün olarak bakıldığı zaman, genel anlamda Anayasa’ya aykırı olduğu gibi, kişinin hak ve hürriyetlerini de zedeleyecek olan bir hükümdür. Bunun da geri çekilmesini talep ediyoruz.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bülbül.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın)- Teklifin 14’üncü maddesindeki değişiklik açıkça Anayasa’daki kişinin dokunulmazlığı maddesine, 17’nci maddeye, 19’uncu maddeye, “Herkes kişi hürriyeti ve güvenliğine sahiptir.” maddesine ve en önemlisi, madde 20’ye, özel hayatın gizliliğine ilişkin maddeye aykırı. Biraz önce Komisyon üyesi arkadaşların da söylediği gibi uygulamada bu tür işlemlerde şüphelinin evi, bilgisayar, her türlü delil mahiyeti olabilecek şeyler toplanıyor, toplanan deliller gönderiliyor. Şu anda, iki seneyi aşan yargılamalarda iki seneden beri hiçbir bilgisayarla, alınan bu tür materyallerle ilgili bilirkişi raporları ulaşmıyor ve avukatlar olarak bize söylenen şu: “Ya, beklemeyin bunu, bunu beklemeyin.” Zaten mahkemeler beklemiyor, bu gelecek materyallerde, bilgisayarlarda bulunan, şüphelinin delil arz ettiğini düşündükleri araştırmaları beklemeden, çözümlemeleri beklemeden kararların verilmesi yönünde rücu kararları yani verilen karardan mahkeme rücu ediyor, geri dönüyor ve bunu beklemeden davalarda kararlar veriliyor. O zaman bunun anlamı ne? Bunun anlamı, açık ve net, Anayasa’nın 20’nci maddesinde bulunan, kişinin en önemli haklarından olan özel hayatın gizliliği maddesine aykırılık teşkil etmesi. Yani demokrasinin en önemli uzvu olan kişi hak ve hürriyetlerini boğması ve böyle bir iklimde kişiyi korku imparatorluğu içerisinde, artık bir şey yapmaktan alıkoyması. Kendi haklarını ortaya koymasından, kendi haklarını savunmaktan vazgeçirmesi, evine hapsedmesi. Kişi şunu düşünüyor, diyor ki: “Ya, şüpheli bir hâlim olmasa dahi gelecekler, iş yerimi basacaklar, bilgisayarlarımı alacaklar, özel hayatımla ilgili her türlü materyali alacaklar.” Ama bunu yargılama safhasında da getirmeyecekler çünkü uygulamada da böyle bir şey yok. Bu nedenle, bu madde Anayasa’nın 17’nci, 19’uncu, 20’nci maddelerine ve uluslararası sözleşmelerin tümüne aykırı.

Dün yabancı medyada açık ve net şu belirtiliyor: Şu getirilen, OHAL’in bittiği denilen ve önümüze getirilen yeni teklifin açıkça Türkiye’de kapalı bir toplum, özgürlüklerin ortadan kaldırıldığı, kişi hak ve hürriyetlerinin tamamen kaldırıldığı bir yapısal dönüşümü ortaya koyduğu söyleniyor. Biz de söylüyoruz, metinler de söylüyor ama anlatamıyoruz. Bu konularda hiçbir değişiklik yapılmıyor. Dün bir teklifte bulundu sayın milletvekili, silahın müsadere anında mı yoksa teslim anında mı kıymetini belirleyeceğiz? Ya arkadaşlar, burada hak ve özgürlükler gidiyor, kişilerin hak ve hürriyetleri gidiyor, kişilerin artık en mahrem alanlarına giriliyor. O mahrem alanlarından yola çıkıp da kişilerin hak ve özgürlüklerinin en ince noktasına kadar “güvenlik” adı altında müdahalede bulunuluyor. O nedenle, biz özü kaçırdık, biz başka şeylerle uğraşıyoruz. Bu nedenle, bu maddenin geri çekilmesi demokratik toplum olmanın bir gereği.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Hocam, buyurun.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bu düzenleme vesilesiyle söz alırken dün sabah açış konuşmasında yaptığınız, komisyonu mutfağa benzetme biçimindeki sözlerinizi ben de yinelemiştim ve bir umut ışığı olmuştu en azından. Fakat çünkü on beş saatlik maratonumuz, bir mutfak yerine belki bir istasyon, gıda malzemelerinin getirildiği ve paketlerin hiç açılmadan bir başka istasyona geçirildiği bir salon olarak göründü bana çünkü “Yazılmış nasılsa, hiçbir biçimde dokunulmasına gerek yok.” biçiminde. İyi ki kamu görevlileri var, onların sayesinde belki nüanslı da olsa bir iki ufak tefek değişiklik yapıldı. Yoksa “Siyasal açıdan hiçbir şekilde değiştirmeye, dokunmaya gerek yok.” biçimindeki yaklaşım gerçekten beni ilk kez Anayasa pratiğinde teori ile Türkiye pratiği arasında ne kadar fark olduğunu ve bu açıdan hayal kırıklığına uğrattığını söylemek isterim.

Bu bakımdan, biraz önce sayın üyeler değindiler Anayasa’nın 20’nci maddesine. Evet, 20’nci maddesi önemli ama aynı zamanda, 20’nci maddesinin okumadıkları –belki uzun olduğu için- üçüncü fıkrası, 2010 Anayasa değişikliğinde eklenen üçüncü fıkrası da özellikle Avrupa Birliğinden, Avrupa Temel Haklar Şartı’ndan alınma “Kısmen de olsa herkes kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme hakkına sahiptir.” cümlesiyle başlayan güvencelere de maalesef aykırılık taşımaktadır. Şimdi, burada en azından 14’üncü madde düzenlemesinde iki aşamalı bir müdahale olduğunu belirtmemiz gerekir. Bir, el koyma, verilerin korunması bakımından; iki, verilerin kopyalanması aşaması. Şimdi, el koyma ile verilerin kopyalanması aşamasını birbirinden ayırmak gerekir. Çünkü el koyma belki aciliyet gerektirebilir fakat verilerin kopyalanması o kadar aciliyet gerektirmeyebilir. O nedenle, hâkimin kararı, yargıcın kararı, yargıcın güvencesi burada mutlaka olmalıdır. Bu açıdan, verilerin çözülmesi, metin hâline getirilmesi hâkimin güvencesi altında yapılmalı. Ancak tabii ki eğer bu, bu şekilde geçerse, on yıl öncesini hatırlayalım, Ergenekon davalarını, balyoz davalarını, o sıralarda en büyük yakınma nasıl oluyordu? Hâkimler, savcılar “Bize çok büyük oranda veri geliyor ve bu verilerin incelenmesi, bunların araştırılması mümkün olmadığı için hemen biz tutuklama kararı veriyoruz.” Dolayısıyla, onların araştırılması için zaman geçiyor ve adil yargılanma hakkı da böylece daha baştan ihlal edilmiş oluyor. Dolayısıyla, burada 20’nci madde ile doğrudan, 17’nci madde dolaylı madde olarak gündeme getirilebilir tabii ama bu maddenin bu şekilde düzenlenmesi aynı zamanda adil yargılanma hakkının da ihlali anlamına gelecektir. Bu bakımdan, bu maddenin bir, ya çıkarılması; iki, eğer çıkarılmayacaksa el konulması ve kopyalanması aşamalarının birbirinden ayrılması ve kopyalama, deşifre edilme aşamasının ise mutlaka yargıç kararına bağlanması gerektiği görüşümü sizlerle paylaşıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Alpay Bey, buyurun.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Uygulamada hâkim kararıyla yapılabilecek işlerde CMK’nin 134’üncü maddesine göre “gecikmesinde sakınca bulunan hâller” denilip cumhuriyet savcısına aynı yetki veriliyor. Burada hâkimin devre dışı bırakılması, bir nevi, Adalet Bakanlığına bağlı savcıların tarafsız, adil ve bağımsız bir şekilde karar verememe şüphesini kişilerde uyandıracağı için hâkim kararının buradan çıkarılması hukuk devletine, adil yargılanmaya ve savunma hakkına olan inancı sarsacaktır. Çünkü zaten hâkim ve savcılarımız aynı adliyede olduğu için gecikmesinde sakınca bulunan hâller de söz konusu olmaz, hemen hemen çoğu aynı katlarda veya yan bloklarda. Bu nedenle, bu değişikliğin yapılması hem Anayasa’ya aykırı hem de hukuki güvenlik ilkesini zedeleyecek.

Ayrıca, bilgisayar kütüklerinin alınmasından burada bahsediyoruz aslında. Özellikle, uygulamada

kolluk kuvvetleri, adli kolluk, polis bilgisayarların imajını alıyor veya cep telefonlarını alıyor, hâkim kararı olmadan bunlarda çözümleme yapılamıyordu. Yani kişilerin temel hak ve hürriyetlerinden olan haberleşme özgürlüğü ve diğer hürriyetleri hâkim kararıyla Anayasa gereği sınırlandırabilecekken biz burada özellikle “hâkim” ibaresini çıkardığımız zaman -teklif metnine göre- hâkim kararı olmadan sizin, benim, vatandaşın, istediğinin bilgisayarlarındaki, telefonlarındaki her tür kaydın imajı alınacak. İmajı alındığı anda, bunların imajı alınması hâlinde çözümlemeleri yapılacak, çözümlemeleri yapıldığı anda –aşağıda, teklifte var- yirmi dört saat sonra imha edilecek. O yirmi dört saat içinde 24 bin kere el değiştirir bu kayıtlar. Bizim, insanların hukuki güvenliğini sağlamamız lazım. 15 Temmuzda gördük hain FETÖ terör örgütünün yaptıklarını, hangi şantaj için neler kullandıklarını. Şu an adliye intikal etmiş başka bir gruba yapılan baskında, polis operasyonunda elde edilen deliller de gösteriyor ki aynı yöntemle şantaj yapıyorlar.

Biz burada açık kapı bırakmamak zorundayız. Bu nedenle “hâkim” ibaresi kaldırılmamalıdır. Özellikle, “gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde” cumhuriyet savcısına bizatihi, tek başına yetki verilmemelidir.

Bir de yine şurada “işlemin uzun sürecek olması hâlinde” ibaresi ekleniyor. İşlemin uzun sürecek olması da kime göre, neye göre, kaç dakika, kaç saniye, kaç saat belli değil; bu nedenle, aslında çok muğlak ifadeleri olan, sayın vekillerin de belirttiği gibi Anayasa’ya aykırı bu düzenlemenin hukuki güvenlik ilkesini de zedelememesi anlamında teklif metninden çıkarılmasını öneriyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sibel Hanım, kısaca, sizden de birkaç kelime...

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle bugün için de başarılı çalışmalar diliyorum.

Evet, aslında benden önceki hatipler de özellikle vurgu yaptılar, temel ve sıkıntılı noktalar var burada. Kaboğlu hocamızın Anayasa’da atıfta bulunduğu gibi Kişisel Verilerin Korunması Kanunu... Hatırlıyorsanız, burada, -Sayın Özkan, Sayın Dağ, hukukçu vekiller özellikle, daha iyi hatırlayacaktır- biz 2016 başında Parlamentoda, Avrupa Birliğine uyum kriterleri noktasında çok önemli düzenlemeler yapmıştık ve büyük bir mutabakatla gerçekleştirmiştik. Biz, yine, o zaman yapmış olduğumuz Avrupa Birliği uyum kriterlerine uygunsuz olacak ve geri dönecek bazı maddelerde uyarılarda bulunmuştuk ve bu, gerçekten de gerçekleşti; işte, İnsan Hakları Eşitlik Kurumunun yapısı, Kişisel Verilerin Koruma Kurulunun yapısıyla ilgili gerçekten Avrupa Birliği müktesebatında uygunsuzluk olduğu için tekrar bir uyarı gelmişti. Şimdi, biz benzeri düzenlemelere devam ediyoruz. Bu, sanırım 2016 Mart ayında çıkarmış olduğumuz Kişisel Verilerin Korunması Kanunu’nun özellikle 7’nci maddesinde kişisel verilerin silinmesi, yok edilmesi, anonim hâle getirilmesiyle ilgili gerçekten önemli düzenlemeler var ve biz de Avrupa Birliğinin resmî aday ülkesi olarak bunları taahhüt ettik ve buna göre yapılarımızı uyumlaştırmışken şimdi bugün bu düzenlemeyle bütün bu var olanları yok sayıp bir şüphelinin daha suçluluğu kanıtlanmamışken bütün kişisel verilerinin, dokümanlarının bir savcı kararıyla bir anda ifşa edilmesi, kopyalanması, yok edilmesi sürecini gerçekleştirecek bir düzenleme yapıyoruz burada. Bu, bizim hem kendi Anayasa’mıza hem de taahhüt ettiğimiz uluslararası anlaşmalara aykırı bir düzenleme. Bunu, sayın sözcümüzün, hatiplerimizin de dile getirdiği gibi, burada ya bu maddenin çıkarılıp tekrar görüşülmesi ya da gerçekten bu hak ihlallerini ortadan kaldıracak bir düzenleme için maddenin geri çekilmesi, tekrar müzakere edilmesi noktasında biz teklif sahiplerine ve siz Komisyon Başkanlığına bu uyarımızı tekrar belirtmek istiyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

15’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 15- 5271 sayılı Kanunun 172 nci maddesinin üçüncü fıkrasına “tespit edilmesi” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya bu karar aleyhine Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine yapılan başvuru hakkında dostane çözüm ya da tek taraflı deklarasyon sonucunda düşme kararı verilmesi” ibaresi eklenmiştir.

BAŞKAN – Söz? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 15’inci madde kabul edilmiştir.

16’ncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 16- 5271 sayılı Kanunun 311 inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendine “tespit edilmiş olması” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya ceza hükmü aleyhine Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine yapılan başvuru hakkında dostane çözüm ya da tek taraflı deklarasyon sonucunda düşme kararı verilmesi” ibaresi eklenmiştir.

BAŞKAN – Söz? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 16’ncı madde kabul edilmiştir.

17’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 17- 12/1/2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 375 inci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendine “tespit edilmiş olması” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya karar aleyhine Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine yapılan başvuru hakkında dostane çözüm ya da tek taraflı deklarasyon sonucunda düşme kararı verilmesi” ibaresi eklenmiştir.

BAŞKAN – Buyurun.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Buradaki düzenlemeler Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine başvuru sürecinde düşen davaların, tekrar yargılanma yolunun açılmasıyla ilgili; dün 4’üncü madde de bunlarla ilgiliydi. Burada, Mecliste geçen şubat ayında, seçim kararı alınmadan evvel bir torba yasada bunlarla ilgili tekrar bir düzenleme yapılmıştı; bir maddede -23’tü sanırım- burada tekrar o davaların, yargılanmanın yenilenmesi ve idari mahkemeye tekrar başvuru açılması. Burada, gerçekten, az evvel aslında konuştuğumuz konu da bununla ilişkiliydi. Hak ihlalleri, özellikle biliyorsunuz, KHK’lerle yapılan ihraçlar sonrası ve FETÖ darbe girişimi noktasından sonra birçok insanın meslekten ihraç edilmesi, her sektörden, her alandan, eğitim, askeriye başta olmak üzere. Burada, insanların tabii ki başvuru yolunun açılması için Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine gerçekten önemli başvurular oldu ve bunlar önemli tazminatlar da gerektiriyordu. Bunlara ilişkin, hem ihlal sayımızın artması ve de ödeyeceğimiz tazminatın azalması noktasında bu yola başvuruldu. Bugün de yapılan bu düzenlemeler de bunlarla ilgili ama bunu sadece bu maddeler kapsamında değerlendirmemek gerekiyor. Evet, tekrar yargılama yolunun açılması önemli ama kanun metninin bütününe baktığımız zaman, muazzam derecede tekrar hak ihlalleri ortaya çıkıyor. İşte, az evvel geçtiğimiz 14’üncü madde dolayısıyla...

BAŞKAN – Onu geçtik artık.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Ondan dolayı... Yani kanunun bütününe baktığımız zaman... Şimdi 23'üncü maddeyi biraz sonra görüşeceğiz. Muazzam derecede, bir kişinin, iş akdini...

BAŞKAN – 23'te konuşalım onu Sibel Hanım.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Hayır, kanun metninin tümüne baktığımızda, Avrupa İnsan Hakları...

BAŞKAN – Anladım da yani bu maddede söyleyeceğiniz olumsuz bir düşünceniz varsa onu söyleyin, olumluysa zaten mesele yok.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Hak ihlalleri noktasında kanun metninde düzenleme zaten hak ihlallerine yol açıyor.

BAŞKAN – Tamam, onu zaten söylediniz, ilgili maddede de söylersiniz elbette ki.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Zaten ben de bunu söylüyorum. Kanunun bütününe baktığımız zaman burada üç maddede yeniden yargılama yolunun açılmasının hiçbir anlamı kalmayacaktır.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

18'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 18- 18/10/2016 tarihli ve 6749 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınan Tedbirlere İlişkin Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanunun 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Birinci fıkra uyarınca kamu görevinden çıkarılan asker kişilerin askeri rütbeleri, mahkeme kararı aranmaksızın karar tarihinden geçerli olmak üzere geri alınır.”

BAŞKAN – Buyurun.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Düzenlemeyle kamu görevinden çıkarılanların askeri rütbelerinin mahkeme kararına gerek kalmaksızın karar tarihinden itibaren geri alınacağı öngörülüyor. Biz hukuk devletiyiz, ne olursa olsun adil yargılanma hakkı ve savunma hakkına büyük önem vermek ve bunu hiçbir şekilde kısıtlamamak zorundayız. Evet, suça bulaşmışsa, terör örgütü üyesiyse veya iltisaklıysa elbette ki rütbeleri alınacak ama bu hâkim kararıyla, bağımsız bir mahkeme tarafından verilen kararla olmalı diyerek teklifin bu maddesinin tekliften çekilmesini öneriyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – 18'inci madde, açık ve net, Anayasa'nın temel hak ve hürriyetlerin korunmasına ilişkin madde 40'a, sosyoekonomik haklar ve ödevlerle ilgili 41'inci ve devamı maddelerine aykırıdır. Mahkeme kararı olmadan rütbenin sökülmesi bir hukuk devletinde olamaz.

Bu maddenin geri çekilmesi gerekmektedir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Buyurun Turan Bey.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Bu madde doğrudan masumiyet karinesine aykırı bir düzenlemedir. Yakın tarihimizde Balyoz ve Ergenekon davalarını yaşadık. Orada Türk ordusunun birçok kıymetli subayının kumpas mağduru oldukları, ceza aldıkları hatta onun derecat incelemesi sırasında ortaya çıktı. Sanıyorum, bu subaylarımızdan bazıları da şu anda güvenlik kademelerimizin içerisinde görev almış vaziyettedir. Bu kumpas, darbe girişimi sonrası işin ciddiyeti anlaşılarak ortaya çıkarılabilmiş bir şeydir ve yargının kendi çabasıyla ortaya çıkmamıştır aslında, yargı kendi içerisinde bu kumpası ortaya çıkaramamıştır. Böyle bir tablo yakın tarihimizde gerçekleştiğine göre ve bu tablodan ders alarak yol yürüme isteğimizi hep beraber ortaya koyduğumuza göre bu düzenlemeyi bu tablo karşısında hiç düşündünüz mü? O subayların düşürüldüğü tablodan sonra, ordumuzun güzide kademelerinde yer alan subayların suçsuz olmaları hâlinde -biz suçsuzluğu esas alarak yol yürümek zorundayız, herkesi peşinen suçlu kabul edemeyiz- bu madde hükmüyle hangi hâlde karşı karşıya bırakılabileceklerini düşündünüz mü? Tabii, soruşturma ve kovuşturma safhasında birtakım tedbir hükümleri uygulanır ama kesin hükme bağlandıktan sonra uygulanacak birtakım tabloları tedbir hükmü mahiyetinin ötesine geçirecek önümüze sunmanızın çok doğru olduğunu düşünüyorum.

Bu tablo, açık söylüyorum, masumiyet karinesine aykırıdır, Anayasa'nın birçok maddesine aykırıdır, Anayasa'nın 1'inci maddesindeki hukuk devleti ilkesine aykırıdır, Anayasa'nın 36'ncı maddesindeki hak arama hürriyetiyle ilgili düzenlemeye aykırıdır, Anayasa'nın 38'e beşteki hiçbirimizin görmezden gelemeyeceği kadar açıkça hükme bağlanmış "Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz." hükmüne aykırıdır. Sakın ola zannedilmesin ki burada varsayımsal olarak bu suçları işleyenleri korumak maksatlı bir konuşma yapıyoruz ya da işleyebileceklerini korumak maksatlı bir konuşma yapıyoruz, asla böyle bir iradeyle bu konuşmayı yapıyoruz, bir hukuk devletinin gereklerini yerine getirecek yasaları geçirme mantığıyla yapıyoruz. Bu kadar Anayasa hükmü karşısında bu maddeyi biz burada nasıl geçireceğiz, bunun izahını yapabilir misiniz? Bu kesin hükme bağlanmış bir olaydan sonra alınabilecek bir tedbiri az önce saydığım yakın tarihteki birçok sakıncasını...

Sayın Başkanım, ben, Kayseri 2. Hava Taktik Komutanlığında hepinizin ismini bildiği bir bayan subayın avukatlığını yaptım. Bu aşağılık çetenin ona uygulamış olduğu psikolojik baskılar sonucunda -asker arkadaşlar bilirler-görevinden alınmasından sonra beylik tabancasını da kasten teslim almayarak intiharına sebep olan bu çetenin neler yaptığını gördük. Hâlâ bulunla ilgili dava devam ediyor, ailesinin tazminat davası devam ediyor. İsmi veriyorum; Nazlıgül Daştanoğlu. Biliyorsunuzdur, bu merhumun avukatıyım ben. Bu aşağılık çetenin eline verilen fırsatlarla neler yapabildiğini çok iyi biliyorum. Buradan başka fırsatlar vermeyin; bu düzenlemelerle başkalarının eline başka fırsatlar vermeyin. Yarın tarih önünde sorumlu hâle geliriz. Hiçbir suçluyu koruma niyetimiz yoktur, suçluların eksiksiz olarak cezalandırılmasını en az sizin kadar istiyoruz. Ama bazı bahanelerle insanların mağduriyetine mahal verecek Anayasa'ya ve uluslararası sözleşmelere aykırı hükümleri de burada geçirmeye çalışmanızı da anlamak mümkün değildir. Söylediğim Anayasa maddelerine aykırılıklar söz konusudur. Tekrar ediyorum, savunabilen varsa savunsun. Bu nedenle, bu maddenin tekliften çıkarılmasını talep ediyorum. Bu, kesin hükümle uygulanacak bir şey değil efendim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Şuay Bey, en son söz vereceğim size.

Hocam, kısaca buyurun lütfen.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Evet, burada, tabii ki biz söz alınca gerçekten herhangi bir biçimde bu düzenlemenin hukuk tekniğine uygun olması, anayasal ilkelere uygun olup olmadığı açısından bakıyoruz; yoksa herhangi biçimde subjektif bir değerlendirmeye girmek söz konusu değildir. Burada görevden alma geçici

önlem, OHAL gereği öyle zaten. Fakat görevden alma geçici önlem olduğuna göre rütbenin sökülmesi ile geçici önlem arasında doğrudan bağlantı yok yani geçici önlemin doğrudan uzantısı değil bu. Ancak rütbenin sökülmesiyle -eğer subaylarımıza söz verilirse onlar bizi bilgilendireceklerdir- özlük hakları bakımından birçok ekonomik sonuçları da olacaktır Anayasa'nın sosyal haklara ilişkin maddeleri bakımından, özlük hakları açısından. Bu nedenle en azından eğer bu düzenleme kalacaksa görevden almak geçici bir önlem...

BAŞKAN – Geçici değil hocam, bu kesin çıkarma.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Ama yargı kararı olmadan Sayın Başkan. Yargı kararı olmadan yapılan işlem hep geçicidir, öyle bakmamız lazım, öyle bakmamız lazım çünkü o zaman yargının son sözü söyleme şeyi yok. Burada pekâlâ görevden alıyorsunuz, geçici önlem olarak; rütbesi için yargıç karar verebilir, yargı kararına bağlamak gerekir.

BAŞKAN – Veriyor zaten.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Çünkü birçok anayasal sonucu var ve göreve dönse bile onun telafisi mümkün olmayacak, birtakım hak ihlalleri doğacaktır.

O bakımdan, subaylarımız eğer bu konuda bizi aydınlatırlarsa belki onların da görüşü olabilir.

BAŞKAN – O subay sayılmaz, genel müdür şu anda.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Ama sonuç olarak unvanlı olduklarına göre bizden daha iyi biliyorlardır.

BAŞKAN – Tamam, peki.

Zeynel Bey, size de söz vereyim.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan, burada zannediyoruz sadece askerlere yönelik bir düzenleme var, değil mi?

BAŞKAN – Evet.

ZEYNELE EMRE (İstanbul) – Yani onun dışında diğer mesleklerden ihraç edilenlere yönelik herhangi bir düzenleme yok. Yani bir emniyet müdürü ihraç edilirse onunla ilgili ya da işte diğer branşlarda ihraç edilenlerle ilgili bir düzenleme yok. Ben şunu merak ediyorum, sonuçta bu cevabı verecek kişiler de asker kişilerdir, salonda da olduğundan, bir albayımız var: Bir general ihraç edildikten sonra elinde herhangi bir yetki olacak mı, var mı, şayet bu yoksa rütbelerinin sökülmesi ile sökülmemesi arasında ne gibi fark doğurabilir? Yani, hani buradaki mesele bir terör örgütüyle iltisaklı olup o şüpheye, delile göre görevden alınmasıysa, ihracıysa ihraç edildikten sonra nasıl bir tehlike arz edecek, bunu merak ediyorum. Çünkü bunun doğru bilgisini aldıktan sonra ancak bunu yorumlayabiliriz. Burada birinci aşama bu.

İkinci aşama: Tabii, bu mahkeme kararı olmaksızın verilecek her türlü işlemleri geçici olarak değerlendirmek durumundayız. Çünkü çok defalar gördük, yapılan işlem sonucunda hatalı karar veriliyor ve geri dönüş oluyor. Yani bir orgeneral, rütbesi sökülüp er yapıldıktan sonra yanlış karar verilirse tekrardan orgeneral, rütbesi mi takılacak? Bu durumda ortaya çıkacak durum o meslekte yani askeriye içerisinde ne gibi etki doğuracak? Bu konularda görevli albay arkadaşımız bilgi verirse memnun oluruz.

BAŞKAN – Sayın Bakan Yardımcımız, buyurun.

MİLLÎ SAVUNMA BAKAN YARDIMCISI ŞUAY ALPAY – Değerli Başkanım, ben de heyeti saygıyla selamlıyorum.

Önce kendimi bir tanıtayım: Asker kişi değilim. 24'üncü ve 25'nci Dönemde Elâzığ Milletvekili

olarak görev yaptım, iki buçuk yıldır da Millî Savunma Bakan Yardımcısı olarak görev yapıyorum. Dolayısıyla asker kişi olmayan bir Bakan Yardımcısı sıfatıyla bu soruları cevaplayayım.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Salonda asker kişiler olduğu için söyledim.

MİLLÎ SAVUNMA BAKAN YARDIMCISI ŞUAY ALPAY – Hayır, hayır, ben o anlamda değil, sadece bir latife olsun diye söylüyorum, başka bir şey için değil.

Şimdi, bir defa, burada çok net bir şeyi ortaya koyalım ki bir tereddüt hasıl olmasın. Yapmak istediğimiz şey, kamu görevinden çıkarılan asker kişilerin askerî rütbelerini kullanmamasıyla ilgili olarak yapılan bu düzenlemedeki temel hedef şu: OHAL süresi içerisinde KHK'larla biliyorsunuz yine çok sayıda asker kişinin askerî rütbeleri alındı. OHAL kapsamında kanun hükmünde kararnameyle bunlar yapılırken bir de biliyorsunuz yine bakan oluruyla Silahlı Kuvvetlerden ihraç edilen asker kişiler vardı. Bakan oluruyla ihraç edilenlerde bu işlem yapılamadığı için, rütbeleri geri alınamadığı için, sadece ihraç işlemi yapıldığı için... Şu anda yaptığımız -işlemden paralellik ilkesi gibi de değerlendirebilirsiniz- aynı durumda olanlarla ilgili olarak yapılan işlemde asker kişilerin askerî rütbelerinin geri alınması, başka bir şey değil.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sayın Bakan Yardımcım, geçici bir maddeyle neden bunu yapmadınız?

MİLLÎ SAVUNMA BAKAN YARDIMCISI ŞUAY ALPAY – İzin verirsiniz şunu da bir tamamlamış olayım: Bundan sonra da yine bilindiği gibi mevcut mevzuat çerçevesinde Millî Savunma Bakanı Türk Silahlı Kuvvetlerinden asker kişilerin çıkartılma işlemlerini yapabilecek. Dolayısıyla da bu yetki mündemiç bir düzenleme olduğu için, bu işlemin tesis edilebilmesi için de bu düzenlemenin yapılması bir zarurettten doğuyor; onu zannediyorum herhâlde başka bir hedef yok.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Ben yine sormak istiyorum: Bunu münhasıran o anlattığınız tabloya özgü bir geçici maddeyle yapmak yerine, yarın önümüze çıkabilecek her türlü tabloya uygulanabilecek bir kalıcı yasa madde hâline neden getirdiniz?

MİLLÎ SAVUNMA BAKAN YARDIMCISI ŞUAY ALPAY – Tabii tereddüt olacağını düşünmüyorum. Bir de şuna bir cevap vermem gerekir: Rütbeye bağlı olarak bütün hakları elinden alınıyor, sadece rütbesini almakla kalınmıyor. Kimlik alınıyor, testleri geçtiğiyle ilgili haklar alınıyor, silah ruhsatı alınıyor; dolayısıyla da orada bütüncül olarak, rütbeye bağlı olarak kullanabileceği bütün imkânları da bu çerçevede almış oluyor. Dolayısıyla, orada bir sıkıntı olmadığını ifade etmek istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Madde üzerinde aynı mahiyette önergeler vardır, önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (318294) evrak numaralı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 18'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Süleyman Bülbül

Zeynel Emre

Turan Aydoğan

Aydın

İstanbul

İstanbul

Alpay Antmen

Mersin

Gerekçe:

İşbu teklifin 18'inci maddesiyle 18/10/2016 tarihli ve 6749 sayılı Olağanüstü Hâl Kapsamında Alınan Tedbirlere İlişkin Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanun'un 4'üncü maddesinin (2)'nci fıkrasına eklenen cümleyle kamu görevinden çıkartılan asker kişilerin askerî rütbelerinin mahkeme kararı aranmaksızın karar tarihinden geçerli olmak üzere geri alınması öngörülmektedir. Bu konumdaki asker kişilerin rütbelerinin yargı kararı olmaksızın idari karara dayalı olarak geri alınması, sadece rütbesi geri alınan asker kişinin etkilenmesiyle sınırlı kalmayacak birinci derecede yakınlarının da belli haklardan mahrum kalmalarına yol açacaktır. İdari bir kararla cezalandırmanın asıl muhatabının dışındaki kişilere de yansiyacak sonuçlar yaratması sebebiyle rütbelerin yargısal sürecin sonucunda geri alınması uygun olacaktır. Bu nedenlerle, maddenin tekliften çıkarılması gerekmektedir.

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Süleyman Bülbül

Rafet Zeybek

Turan Aydoğan

Aydın

Antalya

İstanbul

Alpay Antmen

Mersin

BAŞKAN – Önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

19'uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 19- 1/2/2018 tarihli ve 7075 sayılı Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu Kurulması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Kamu görevinden, meslekten veya görev yapılan teşkilattan çıkarılan ya da ilişkisi kesilenlere ilişkin başvurunun kabulü halinde karar, kadro veya pozisyonunun bulunduğu kuruma, yükseköğretim kurumlarında kamu görevinden çıkarılan öğretim elemanları için Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına bildirilir. Kamu görevine iade edilmesine karar verilenlerin eski kadro veya pozisyonuna atanması esastır. Ancak müdür yardımcısı veya daha üstü ile bunlara eşdeğer yöneticilik görevinde bulunmakta iken kamu görevinden çıkarılmış olanların atamalarında, söz konusu yöneticilik görevlerinden önce bulundukları kadro ve pozisyon unvanları dikkate alınır. Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına bildirilenlerin atama teklifleri; Ankara, İstanbul, İzmir illeri dışında ve 2006 yılından sonra kurulan yükseköğretim kurumlarına öncelik verilmek kaydıyla, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından kamu görevinden çıkarıldığı yükseköğretim kurumu haricinde tespit edilecek yükseköğretim kurumlarından birine önceki kadro unvanlarına uygun olarak onbeş gün içinde yapılır. Kurumlar, bildirim veya atama teklif tarihini takip eden otuz gün içerisinde atama işlemlerini tamamlar. Bu kapsamda yer alan personele ilişkin kadro ve pozisyonlar, ilgililere ilişkin atama onaylarının alındığı tarih itibarıyla diğer kanunlardaki hükümlere bakılmaksızın ve başka bir işleme gerek kalmaksızın ilgili mevzuatı uyarınca ihdas, tahsis ve vize edilmiş sayılır. Söz konusu kadro ve pozisyonlar, herhangi bir şekilde boşalmaları halinde başka bir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır. Atama emri, ilgili kamu kurum ve kuruluşu tarafından 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre ilgililere tebliğ edilir. Tebliğ tarihini takip eden on gün içerisinde göreve başlamayanların bu maddeden doğan atanma hakkı ile mali hakları düşer. Kamu kurum ve kuruluşları atama ve göreve başlatma işlemlerinin sonucunu, işlemlerin tamamlanmasını takip eden onbeş gün içinde Devlet Personel Başkanlığına bildirirler. İlgililerin kamu görevinden çıkarılmasına ilişkin kanun hükmünde kararname

hükümleri, bu fıkra da belirtilen kişiler bakımından tüm hüküm ve sonuçlarıyla birlikte ortadan kalkmış sayılır. Bu kapsamda göreve başlayanlara, kamu görevinden çıkarılma tarihlerini takip eden aybaşından göreve başladıkları tarihe kadar geçen süreye tekabül eden mali ve sosyal hakları ödenir. Bu kişiler, kamu görevinden çıkarılmalarından dolayı herhangi bir tazminat talebinde bulunamaz.”

(Oturum Başkanlığına Başkanvekili Yılmaz Tunç geçti)

BAŞKAN – Zeynel Bey, buyurun.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan, bu yasa teklifindeki en sıkıntılı maddelerden biri de bu. Çünkü bir terör örgütüyle iltisakının tespiti konusundaki en zor tespitlerden biri FETÖ’ye ilişkin yapıyor yani diğer terör örgütleriyle birinin bir ilişkisi varsa onun tespiti nispeten çok daha kolay. Dolayısıyla, biriyle ilgili “FETÖ üyesidir.” şeklinde yapılan bir tespit -ki buralarda çok belli belirsiz şüpheler üzerine de işlem yapıldığını biliyoruz- sonucunda ihraç edilen o kişinin OHAL İnceleme Komisyonu ya da her ne suretle olursa olsun mahkeme kararıyla hakkında iade kararı verilmesi gerçekten zor bir şey, çünkü başvuran ile iade edilen arasındaki farkı görüyoruz, çok zor. İade edildikten sonra o şunu gösteriyor: İade edilen kişinin herhangi bir şekilde hakkında işlem yapılmayan milyonlarca insana göre daha temiz olma, daha suçtan arı olma olasılığı çok daha yüksektir. Çünkü her açıdan incelenmiş olacak ve bunun karşısında iade edilmiş olacak. Şimdi, hâl böyleyken birini haksız yere ihraç edeceksiniz, ihraç sonucunda da iade kararı çıkacak, iade kararı çıktıktan sonra yine ona diyeceksiniz ki: “Ben senin Anayasa’da var olan bazı haklarını kullanmana izin vermiyorum. Hangi haklarını kullanmana izin vermiyorum?” Anayasa’da kamunun vereceği her türlü karardan zarara uğrayanların tazminat isteme hakkı anayasal bir haktır, Anayasa’da yer alır 30’lu maddelerde. “Bu hakkı ben size kullanırmayacağım. diyeceksiniz. Birincisi bu.

İkincisi: Yine, Anayasa’nın 125’inci maddesi: “Yargı yolu.” İdarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır.” Şimdi, idarenin bir işlemine karşı yargı yolu açık, mahkeme karar verecek, mahkemenin verdiği kararı bütünüyle yerine getirmeyeceksiniz. Bu, kabul edilebilir bir durum değil. Yani birisi, bir öğretim görevlisi, müdür yardımcısı yani hangi makamda olursa olsun iade kararı verildikten sonra hakkındaki incelenen, bakılan dosyayla ilgili ortaya çıkan tüm sonuçların ortadan kaldırılması, bir defa, elzemdir, bu tartışmasız bir konudur. İkincisi de böylesine bir olayda yani düşünebiliyor musunuz, ülkeye kanlı bir darbe girişimi yapmış, ülkeyi iç savaş çıkartmanın eşğine getirmiş, her türlü karışıklığa sebebiyet vermiş bir örgütün üyesi olduğu iddiasıyla birisini ihraç ediyorsunuz, o, bin bir zorlukla görevine iade ediliyor. Arada elbette ki manevi açıdan çok ciddi şekilde zarar vermiş olacaksınız ama diyeceksiniz ki: “Senin maddi manevi senin bir tazminat hakkın yoktur. Ben sadece arada geçen sürede sana ödemediğim maaşları öderim, sosyal hakları öderim.” gibi... Bu, hukuk devleti ilkesiyle bağdaşmaz. Açık Anayasa’ya aykırılıktır. Dolayısıyla, bu maddenin bu hâliyle kabul edilmesi ciddi şekilde hukuk devleti ilkesine zarar verecektir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Koç, buyurun.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) - Teşekkür ediyorum.

Şimdi, bu maddeye şöyle bir baktığımız zaman gerçekten çok sorunlu olan maddelerden bir tanesi de bu. Dolayısıyla, şimdi OHAL’in ilan edilmesiyle, olağanüstü hâlin ilanına neden olan yapının dışında bu durum maalesef bir fırsata çevrilmiş ve sınırı haricinde ne kadar muhalif, devrimci, demokrat olan kişi varsa, kamuda çalışan personel varsa hepsi ihraç edilmiştir. Öte taraftan, fırsata çevrilen bu olağanüstü hâl rejimi sendikaya yakın olanlar, öğretim elemanları, profesörler, ne kadar muhalif kesim

varsa hepsi kamudan ihraç edildi ve gerçekten de bu ortam çok ciddi bir şekilde kötüye kullanıldı. Dolayısıyla bunların hepsinin dava yoluyla geri dönme, hak aramaya ilişkin olan çabaları da mevcut olan bu 19'uncu maddeyle de ortadan kaldırılmak istenmektedir.

Şimdi, burada bu maddeyle şöyle bir baktığımız zaman bir tanesi şudur: Şimdi Anayasa 36'ncı madde adil yargılanma hakkını getirmektedir. Adil yargılanma hakkı aynı zamanda Türkiye'nin de taraf olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin de amir hükümlerinden bir tanesidir, 6'ncı madde.

Şimdi, bu kişilere mahkeme kararıyla göreve dönme hakkını tanıdığımız hâlde yargı yolunun kapatılmış olması Anayasa'nın 36'ncı maddesine aykırı olduğu gibi Anayasa'nın 125'inci maddesine de çok aykırı bir durumdur. İdarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı zarara uğrayan birey veya kuruluşların idare tarafından karşılanmasını hüküm altına alan önemli haklardan bir tanesidir. Şimdi, kişi zarara uğradıysa ve bu zarar da eğer mahkeme kanalıyla, mahkeme yoluyla bunu elde edemiyorsa bu da ciddi bir hak ihlali demektir. Bu mevcut olan düzenlemenin yürürlüğe girmesi hâlinde açık bir şekilde bu olayın Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin huzuruna gideceği de net bir durumdur. Dolayısıyla Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin huzuruna gittiği zaman birkaç husustan Türkiye'nin mahkûm edileceği de şüphe götürmeyecek bir durum.

Şimdi, birkaç madde önce 17'nci maddede, 18'inci maddede de dostane çözümü içeren maddeler vardı. Şimdi bu kanun teklifini bir bütün olarak ele aldığımız zaman, bir taraftan Türkiye'yi Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi önünde sicili bozuk bir ülke olmaktan çıkarma çabası, birkaç maddeyle bunlar dile getiriliyor. Diğer taraftan da Türkiye'yi gerçekten yoğun bir davayla karşı karşıya bırakma yönünde bir madde teklifi var, 19'uncu madde.

Şimdi, bu kanunu bir bütün olarak ele aldığımızda da kendi içinde çelişkiler olduğu açıktır yani bu çelişkidir. Bu öneriyi getiren kişilerin bu çelişkiyi bir defa düşünceleri gerekir ve bunu da bu komisyon önünde açıklamaları gerekmektedir. Biraz evvel giriş kısmında hocamızın da belirttiği gibi, maalesef, bu komisyonun şu andaki çalışma şekli ve çalışma biçimi bizim sadece düşüncelerimizi ifade etmekten başka bir tarafa gidememektedir. Biz, kaygılarımızı dile getiriyoruz. Biz, uygulayıcılar olarak -burada çoğunlukla hukukçular var- Türkiye'nin karşı karşıya geleceği tazminatlar, sicilinin bozuk olma ihtimali zaten var, bunun daha da artırılabilceği bir kanun maddesine "evet" demenin mümkün olmadığını düşünüyoruz ve teklife destek verecek olan sayın milletvekillerinin de bir kez daha düşünceleri gerektiğini düşünüyorum. Bunun gerçekten bir oylamayla geçirilebilecek bir madde olmadığını çok net bir şekilde ifade etmek istiyorum. Bunu bir kez daha düşüncelerini ve en azından adil yargılanma, insan hakları açısından ve kişinin kendi hakkını mahkemeler huzurunda arama hürriyetinden yoksun bırakmama açısından bu maddenin geri çekilmesini teklif ediyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Kabloğlu...

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Teşekkürler.

Evet, bu madde aslında son iki yılda yapılan hukuk dışı, Anayasa dışı uygulamaların, yargısız infazların bir tür meşrulaştırılması, onlara karşı herhangi bir biçimde hak arama yollarının kullandırılmaması ve bu hak kayıplarının sürekli hâlde getirilmesi gibi çok yönlü sakıncaları beraberinde getiren bir düzenleme. Sayın üyeler Anayasa'ya aykırılık yönünde bazı referanslar verdiler, ben o referanslara girmiyorum çünkü bu çok yönlüdür. Ama nasıl yapıldığını bütün bunların, bu büyük kırımların, bu büyük hukuki katliamların nasıl yürütüldüğünü benim örneğimde görebilirsiniz ama benim örneğimde bunu kişiselleştirmek için değil... Bilmiyorum MHP temsilcisi sayın üye aramızda

mi, özellikle Genel Kurulda grup başkan vekili “Bu FETÖ’nün siyasal ayağı ihmal edilmemelidir.” biçiminde söylediği için ben de üniversite ayağı ihmal edilmemelidir diyorum, kamu ayağı ihmal edilmemelidir. Çünkü esasen bütün yapılan bu büyük kısımlar kendilerini kraldan çok kralcı olmak için, öyle göstermek için “Ben cemaatçi değilim.” diyor, “Ben FETÖ’cü değilim ama ben Süleymancıyım.” diyor, “Ben FETÖ’cü değilim, ben Menziliyim.” diyor. Ama mesela, benim gibi, ben İbrahim Kaboğlu’yum diyemiyorum. Bu şekilde bir tür kendini korumak, kendini aklamak için başkasını suçlamak ve başkasını suçlarken herhangi biçimde başkasının FETÖ’yle falan ilişkili olamayacağını bildiği için çok farklı gerekçelerle bir sendikaya üyelik, bir yazı, farklı fikri savunmak, eleştirel düşüncüyü dile getirmek, bilimsel yöntemi uygulamak derslerde bunlar yeterli olabilir, yeterli oldu.

Şimdi, üniversiteler açısından söylüyorum, benim kırk küsur yıllık deneyimimde nerede ne yaptım, çok gündemde olduğu için söylüyorum hani nasıl, neden gidilmiyor. Adil Öksüz’den çok söz ediliyor, Adil Öksüz nerede, niçin Amerika’ya şu kadar gitti? Ama ben nereye gittim, nerede ders verdim, Barselona Üniversitesinden Sorbonne’a kadar bütün şeyler belli, benim klasörler üniversitede, Kaboğlu ne yapmıştır hepsi belli. Peki, Adil Öksüz’ü kim korudu, bölüm başkanı kim, dekan kim, rektör kim? Adil Öksüz’ün ve Adil Öksüz gibi onlarca, yüzlerce kez sağa sola seyahat edenlerin dosyaları, klasörleri incelenmedi mi, hangi rektörler buna neden oldu, buna göz yumdu? Söylemek istediğim şudur: Burada önemli olan hukuku uygulamaktır, hukuku uyguladığınız zaman hukuk dışı davranışlar ile hukuk çerçevesinde işlemini, görevini yapanları pekâlâ her zaman ayırt edebiliriz çünkü atanma anından doktorasına, doçentliğine, profesörlüğüne kadar bütün şeyler bellidir, jüriler, oluşum biçimi, tarihi, tutanaklar hepsi dosyalarımızda mevcuttur. Siz eğer gerçekten bir öğretim üyesini incelemek istiyorsanız pekâlâ bununla ilgili komisyonlar oluşturabilirsiniz, ne kadar ehildir, görevi ne kadar Anayasa’ya ve yasalara uygun biçimde yapmıştır bunu saptayabilirsiniz. Ama siz bundan çıkıp bu şekilde hükümleri devamlı hâle getirmek isterseniz o zaman evet belki amacınıza sizden yana olmayanları üniversiteden temizlemek için, uzaklaştırmak için ulaşmış olabilirsiniz, tırnak içerisinde ama kaybeden ülkemiz olur, Türkiye’nin geleceği olur.

Ben, bu Komisyonun çalışmasından, aradan bir yıl geçtikten sonra bir tür gaz odası benzetmesi yaparak bu komisyondan sonuç çıkmayacağını belirtmek için bu deyimini kullandım ve bu görüşümü hâlen muhafaza ediyorum.

Dün size bir rakam olarak hiçbir biçimde FETÖ terör örgütüyle ilişkisi olmayacak olan KESK örneğini verdim. KESK örneğinde 4.300 küsur görevden çıkarma, ihraç; geriye dönüş sadece 125. Peki, o zaman gerçekten 4.246’nın FETÖ’yle bağlantısı saptandığı için mi bunlar göreve iade edilmiyor? Bakın, dikkat edin “Göreve iade edildiği zaman aynı göreve verilecek mi? Görevden alan kişiler sorumlu olacak mı? Herhangi bir suçu olmasa da o kişiye hakları iade edilecek mi?” biçiminde ikincil olmayan ama şu anda Türkiye’de son iki yıldır tanık olduğumuz uygulamalar karşısında ikincil hâle gelmiş olan düzenlemeler üzerinde tartışıyoruz, konuşuyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Hocam.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Oysa Sayın Başkan, bu kadar kısıyılan, hukuki katliama uğrayan, hukuken yok hükmündeki kararnamelemlerle, bir gece yarısı kararnameleriyle... Dikkat edin... Sayın Başkan, bir iki cümleyle çünkü bu can alıcı bir konu.

Bakın, çocukları cinsel istismardan koruma komisyonu kuruldu Mecliste, çok iyi fakat çocukları sadece cinsel istismardan korumak çocuk haklarını güvence altına almak için yeterli değildir. Düşünün, bir gece yarısı kararnamesiyle, bir sabaha karşı ev baskınıyla anne, baba, ebeveyn suçlu bile olsa orada yatağından kaldırılan 10 yaşındaki, 15 yaşındaki, 17 yaşındaki, 8 yaşındaki çocuğun ömür boyu unutamayacağı istismardır bu. Resmî yolla yapılan istismarları unutmayalım. Yani sizin

bir kişiyi görevden almanız -ben o nedenle ağır ceza reisine de düzelttirdim- ihraç değil, kanun hükmünde kararname ek listesinde adının yer alması... Çünkü adı ek listede yer alınca bir gece yarısı kararnamesinde -kimisine göre kurunun yanında yaş da yanıyor şeyiyle, kimisine göre MİT'ten gelen belgeler otomatik olarak aktarılıyor- o zaman bırakın siz o kişinin yaşamının kararmasını, bütün ailesinin yaşamı kararıyor. Biz neyin üzerine tartışıyoruz? Evet “Bunlar yapılsın ama kesinlikle bu hukuk dışı işlemleri yapanlara hesap sorulmasın. Evet, o suçsuzdur, iade edilsin görevine ama aynı göreve gelemesin. O suçsuzdur, görevine gelsin ama o herhangi bir başvuru yoluna gidemesin.” Yani kusura bakılmasın ama eğer biz böyle düzenlemeler yapacaksak evet, bunun adı belki “yasa” olabilir ama sadece sayı olarak yasa olur, tıpkı 30 küsur OHAL KHK'sine verilen yasa sayısı gibi kendimizi aldatmayalım ve bu kadar büyük mesai harcamayalım derim eğer bu ve benzeri hükümler kanunlaşacaksa.

BAŞKAN – Hocam, teşekkür ederim.

Buyurun.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Başkanım, teşekkür ederim.

Bu maddeyi iki ayrı yerinden bakarak incelemek zorundayız. Birincisi: Kamu görevinden alındıktan sonra haklılıkları ortaya çıkmış olan özellikle öğretim üyeleriyle -Sayın Hocamın da saydığı gibi- birçok makamla alakalı, YÖK'le alakalı sayılmış burada “Ankara, İstanbul, İzmir illeri dışında” diyerek aslında burada kamu görevine yargı yoluyla dönebileceklerin dönüşten sonraki süreçlerini zorlaştırma ihtimali açıklığı bırakılmaktadır. İdarenin hatalı işlem ya da yanlış işlem yapmış olması hâlinde -bu, görevden alma şeklinde de olabilir- işlemin kuruluş şekli ile telafi şekli arasında bir mübâyenet olması gerekir, bir uygunluk olması gerekir, aynı yöntemlerle telafisinin sağlanması gerekir, burada bulundukları yerlere atanmaları gerekir bu arkadaşlarımızın. Özellikle Ankara, İstanbul, İzmir gibi büyük iller dışındaki -tabiri caizse- taşra üniversitelerine öğretim üyelerinin gönderilmesinin üstelik güçlü bir şekilde yolunun açılmış olması, bu şekilde dönen öğretim üyelerinin sosyal yaşamları itibarıyla, bilimsel yaşamları itibarıyla yararlanacakları birtakım olanakların yok edilmesi, kendi yaşamları boyunca kurmuş oldukları ilişkilerin farklılaştırılarak başka bir ortama yönlendirilmesi aslında “Siz göreve başlamayın.”la eş anlamlı olabilecek bir hükümdür, böyle bir sakıncayı kendi içinde barındırmaktadır ama esas maddenin son kısmında “Bu kişiler, kamu görevlerinden çıkarılmalarından dolayı herhangi bir tazminat talebinde bulunamazlar.” diyor. Siz kamu görevinden alınanların haklarının sadece birtakım özlük hakları olduğunu düşünüyorsunuz, onun için bu düzenlemeyi yaptınız; “Maaşını öderiz, almadıkları maaşları kadar parayı bizden alırlar, doğal olarak telafi edilmiş olur.” Hukuken buysa, bu hükmü buraya koymanıza ne gerek vardı? Yani hiç koymayın, o zaman açarlar dava, aynı parayı alırlar, sizi ne enterese eder? Bırakın dava açsınlar, o zaman alsınlar. Burada mesele biraz farklı. Bu bir bakış açısı bu tablosu itibarıyla ve bu bakış açısı Anayasa'nın hukuk devleti ilkesi 1'inci maddesine, temel hak ve özgürlüklerle ilgili hak arama hürriyetini düzenleyen 36'ncı maddesine ve temel hak ve özgürlükleri düzenleyen 13'üncü maddesine ve en çok da 125'inci maddeyi arkadaşlar burada dile getirirken ağırlıklı olarak “İdarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır.” hükmünü okuyarak devam ettiriler ama bu maddenin bir de son hükmü var, diyor ki: “İdare, kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlüdür.” Bu zararın idare tarafından tek taraflı tasarruf şeklinde belirlenmesine dönüştürülüp sadece gerekçede saydığınız gibi “sosyal haklarını verelim...” Nereden bilebiliyorsunuz ne kadar bilimsel çalışmadan mahrum kaldıklarını, kendi içlerindeki hangi devinimi yaşadıklarını bu süre içerisinde? Burada kasıtlı bir işlem söz konusu olacaksa o kasta karşı açacakları manevi tazminat davaları vesaire gibi, tabloyu bu şekilde nasıl tasnif edebiliyorsunuz? Özellikle 125'inci maddenin son fıkrasını görmezden gelerek -az önce de saydım- 36'ncı maddedeki

hak arama hürriyetini ortadan kaldırmak, 13'üncü maddede temel haklara ve özgürlüklere ilişkin alana sınıra getirmek, 1'inci maddedeki hukuk devleti ilkesini yok sayarak ve idareyi doğrudan hukuk mercilerinin yerine geçirerek “İdare ne veriyorsa hukukun vereceği karar budur.” diye düşünmek sakat bir düşünce tarzıdır çünkü idare bu işin tarafıdır. Zaten burada denetime açılacak olan, idarenin yanlış eylemidir. Yanlış eylemi yapan kuruma “Sen bunu ödersin, bunu telafi edersin.” şeklinde bir düzenleme yaptığınız zaman “Hem ihlali yap hem de Anayasa’ya rağmen biz bu ihlalden kaynaklı her türlü tazminatın da yolunu kapatalım.” şeklinde bir kısır döngü, bir paradoks yaratıyorsunuz.

Söylediğim gerekçelerle bu hüküm Anayasa’ya net aykırıdır. Tekliften çıkarılmasını talep ediyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Buyurun Rafet Bey.

RAFET ZEYBEK (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, bu madde de olağanüstü hâli olağan hâle getiren maddelerden birisidir. Maddeyi okuduğumuzda özellikle üç konuda Anayasa’ya, yasalara, insan hak ve özgürlüklerine, genel hukuk ilkelerine aykırılık açıkça görülmektedir.

Şimdi, maddede deniyor ki: “Kamu görevine iade edilmesine karar verilenlerin eski kadro veya pozisyonlarına atanması esastır.” Bu doğrudur ve böyle düzenlenmeliydi bu madde ancak... Zaten bu maddeler de hep “ancak”la başladığında mutlaka sonucunda bir hak ihlalini doğuracak düzenleme geliyor. “Ancak müdür yardımcısı ve daha üstü yöneticilikte bulunanlar, söz konusu yöneticilik görevlerinden önce bulundukları kadro ve pozisyonlara atanır.” deniyor.

Şimdi, Sayın Başkan “Önceki pozisyonlarına atanması esastır.” diyeceksin, ondan sonra da “Şu kişiler daha önceki kadrolarına atanır.” diyorsan açıkça memurlar arasında, yöneticiler arasında, insanlar arasında ayrımcılık yaparsın. Bu ayrımcılık yasalara aykırıdır, Anayasa’ya aykırıdır yani ayırıyorsun, diyorsun ki: “Bir kısmını önceki pozisyonlarına atayacağım ama şunları atamayacağım.” Buradaki ölçü nedir? Ve bu düzenleme açıkçası şunu öngörüyor, diyor ki: “Ben bazı insanları potansiyel suçlu görüyorum.” Devlet hiçbir kişiyi potansiyel suçlu görmez, göremez, buna hakkı yoktur. Evet, suç işleyenlere işledikleri suç karşılığında yasal gereğini yapacaktır ama önceden “şu kişiler suçludur, şu kişiler suçsuzdur” ayrımı yapamayız.

Yine, bu kişilerin bir kısmı mahkeme kararıyla geri dönüyor “Suçsuzsun.” deniyor. “Evet, senin hakkında biz suç bulmadık, görevine iade ediyoruz.” deniliyor ama diyor ki idare: “Hayır, bunu önceki pozisyonundaki görevine atamayacağım, farklı yerlere atayacağım.” Şimdi, bu, açıkça bir anayasal ihlaldir, Anayasa’ya aykırıdır.

Yine Sayın Başkan, özellikle Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına bildirilen öğretim üyeleriyle ilgili düzenleme çok ilginç yani deniliyor ki: “Ankara, İstanbul, İzmir illeri dışında atanacak ve 2006’dan sonra kurulan yükseköğretim kurumlarına atanacak.” Şimdi, bu, sürgünün yasal hâle getirilmesidir. Diyor ki: “Ben sana Ankara, İstanbul, İzmir illerinde görev yaptırmayacağım.” Şimdi, böyle bir düzenleme, yasal bir düzenleme yapılabilir mi yani sürgün yasal hâle getirilebilir mi? Ya da diyor ki: “2006’dan sonra kurulan üniversitelere atayacağım.” Şimdi, bu düzenlemenin temel hak ve özgürlüklere aykırılığı açık değil mi, Anayasa’ya aykırılığı açık değil mi? Şimdi, burada suçsuz diye iade edeceksiniz ama “Sana şu illerde görev yapmak yasak.” diyeceksiniz yani böyle bir düzenleme olabilir mi? Bu düzenlemeler yasal hâle getirilebilir mi? Bu aykırılıklar nasıl böyle bir yasayla yürürlüğe konmaya çalışılır, anlamak mümkün değil.

Şimdi, Sayın Başkan, değerli milletvekillerimiz de söyledi, tazminat ödenmeme diye bir olay yoktur. Bu, yasayla düzenlenmez. Tazminata karar verecek olan, mahkemelerdir. Yani “Sen mahkemeye

gidemezsin.” denmez, gideceksin. Belki maddi olarak zararlarını karşılamışsındır ama onun çektiği manevi zararlar için müracaat edemezsin nasıl denebilir? Yani onun manevi duygularına... Ben senin o yaşadığın acıları, ızdırapları yok sayıyorum diye yasal bir düzenleme, insan haklarına da hukukun genel ilkelerine de aykırıdır. Yani “Ben senin üzüntülerini kabul etmiyorum.” demektir bu. Belki, dediğim gibi, maddi zararlarını karşılıyorsun ama yani üç ay, beş ay, altı ay, bir yıl, iki yıl işsiz kalmış, büyük üzüntüler yaşamış, hatta “FETÖ üyesisin.” diye açığa alınmış, üyesi olmadığı tespit edilmiş, toplumda bunun büyük acılarını yaşamış, dışlanmış, hor görülmüş, diyorsun ki buna rağmen “Sen manevi tazminat davası açamazsın.”

Şimdi, bunun aykırılığı açık. Yani bu madde her yönüyle insan haklarına da aykırıdır, Anayasa’ya da aykırıdır, yasalara da aykırıdır. Bu nedenle de biz bu maddenin tekliften çıkarılmasını talep ediyoruz.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Buyurun.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – 19’uncu maddeyle ilgili olarak şunu söylemek istiyorum: Devlet diyor ki bu getirdiği hukuki metinle “Biz çok yanlış yaptık bu iki yıllık süreçte. Bizim hukuk düzenimiz hatalı, soruşturmalarımız yanlış, ihraç ettiğimiz binlerce vatandaş hakkında yaptığımız işlemler o kadar yanlış, yanlış olduğunu biz biliyoruz ama sizi işe alıyoruz, maaşınızı veriyoruz ama tazminat istemeyin bizden.” Devlet şu anda itiraf ediyor. Devlet hukuk düzeninde iki yıllık yapmış olduğu hataları itiraf ediyor. İtiraf maddesidir bu, itiraf maddesidir. Bari itiraf ediyorsun, diyorsun ki: “Ben hata yaptım ama benden tazminat isteyemezsin.” bu durumda tazminat vermiyorsun vatandaşa, o vatandaşın ailesi ne olacak? O KHK’lerle ihraç ettiği o vatandaşların -evine gidip de- evinde çocuklarının, ailesinin, eşinin, dostunun çektiği acılar ne olacak, manevi sıkıntılar ne olacak?

Anayasa’nın maddesi açık, ne diyor Anayasa? “Ailenin korunması ve çocuk hakları” diyor 41’inci madde. 41’inci maddede “Devlet, ailenin huzur ve refahı ile korunması için gerekli tedbirleri alır.” diyor. Bir kişiyi değil, siz ailesini yargılıyorsunuz, ailesini mahkûm ediyorsunuz. Binlerce insan KHK’lerle ihraç edildi, bunlar çeşitli suçlamalarla toplum dışına itildi; aç kaldılar, susuz kaldılar ve diyorsun ki: “Arkadaş, biz hata yapabiliriz, yaptık, aman bizden tazminat isteme.” Böyle şey olmaz. Neden olmaz böyle bir şey? Uluslararası sözleşmelere göre de olmaz, AİHM’e göre de olmaz, iç hukukumuza göre de olmaz. Madde açık, iç hukukta yani 36’ncı madde “hak arama hürriyeti” maddesi açık, madde 40 temel hak ve hürriyetlerin korunmasıyla ilgili üçüncü fıkrada “Kişinin, resmi görevliler tarafından vâki haksız işlemler sonucu uğradığı zarar da, kanuna göre, Devletçe tazmin edilir ve rücu edilir.” maddesi açık. Madde açık, yargı yolu maddesi açık, madde 125 açık “İdarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır.” maddesi açık. Bu kadar açık madde varken çıkıp da böyle bir hükmün getirilmesi Anayasa’ya aykırı, AİHM’e aykırı, uluslararası insan hakları sözleşmelerine aykırı. Bu durumda neden getiriliyor? Bunu anlamak mümkün değil. Hukuka aykırı, Anayasa’ya aykırı bir maddenin getirilmesi ve burada bunu hukuki metin altına getirmek için çalışılması üzüntü verici, bir hukuk adamı olarak, siyasetçi olarak üzüntü veriyor.

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN - Ben teşekkür ediyorum.

Alpay Bey, buyurun.

Son sözü size veriyorum bu maddede.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, 7075 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesiyle teklifin 19'uncu maddesini yan yana koyduğumuzda aslında 10'uncu maddeyle, daha önce yasalaşan bu maddeyle Anayasa'nın pek çok hükmüne aykırı olarak ve özellikle akademisyenlerin Ankara, İstanbul ve İzmir illerinden sürgün edilmesi, akademik faaliyetlerini Ankara, İstanbul ve İzmir dışında, Anadolu'da, taşrada bilimsel bilgi ve belki de laboratuvar imkânları olmadan yapmaya zorlanması var. Burada ailenin parçalanmasından bahsedebiliriz, sürgünden bahsedebiliriz, kanunsuz suç ve ceza olmazdan bahsedebiliriz veya Türkiye'nin ilerideki bilimsel çalışmalarının sekteye uğramasından bahsedebiliriz. Parantez açarak söylüyorum, Türkiye'nin PISA sonuçlarında aldığı eğitim notları inanılmaz derecede Türkiye'nin gün geçtikçe geri gittiğini gösteriyor.

Evet, 10'uncu madde yasalaşmış durumda. Şu an teklifle kanun metni üzerinde bazı redaksiyonlar yapılıyor ama özellikle ikamet ettikleri il dikkate alınarak devlet memurluğundan çıkarılan kişilerin tekrar göreve alınmalarındaki hüküm kaldırılıyor yani "Devlet Personel Başkanlığı, memuru istediği yere atayabilecek." Ekstra bir hüküm.

Bunun dışında, çıkarılan bazı fıkralar var, inanın onların ne olduğunu bir hukukçu olarak ben anlamadım. "190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ekli cetvellerin ilgili bölümüne eklenmiş sayılır." diyor, bu 10'uncu maddeden çıkarılmış. Eğer teklif sahipleri bunun bir izahını yaparlarsa tatmin de oluruz.

Bu arada yine 78 sayılı Yükseköğretim Kurumları Öğretim Elemanlarının Kadroları Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'yle ilgili bir hüküm de teklifle çıkarılıyor madde metninden. Bunlar müphem bölümler. Fakat burada gelmek istediğim iki nokta var, birincisi: Esasen bu 7075 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesinin tamamen mevzuatımızdan ayıklanması gerekirken biz daha da sağlamaştırıyoruz. Bunu düşünmemiz lazım. Bunun yanında 7075 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesine eklenen son fıkra yani belki teklifin 19'uncu maddesinin getirdiği yenilik tazminat hakkının yolunu kapıyor. Şimdi, Anayasa'nın 125'inci maddesi açık "İdarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır." ve "Hiç kimse yargıdan ya da verdiği zararı tazminden bağışık değildir; bu, devlet de olsa." Biz burada diyoruz ki: "Ey devlet memuru, biz hata yaptık seni kamuya geri aldık ama sadece maaşlarını, yolluklarını, ödemelerini verelim, sus, otur, işine devam et fakat uğradığın diğer zararları yani maaş ve ücretleriyle kapanmayan maddi zararları veya kendisinin veya ailesinin veya mirasçılarının uğradığı manevi zararını hayır, alamazsın." diyoruz yani biz yasayla insanların anayasal hak arama özgürlüğünü kısıtlıyoruz. Bu nedenle özellikle bu teklifin bu şekilde yasalaşmamasını öneriyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Sibel Hanım, kısaca birkaç cümleyle...

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Evet, düzenleme, gerçekten, özellikle görevlerine son verilen, ihraç edilen akademisyenlerin geri dönüşüyle ilgili bir düzenleme. Burada elbette, evet, terörle mücadele konusundaki dünden itibaren bizim temel söylediğimiz, demokratik, temel hak ve özgürlükleri koruyan ülkelerde olduğu gibi bizim de bu hak ve özgürlükleri teminat altına alan Anayasa'mız başta olmak üzere ve Avrupa'ya taahhüt ettiğimiz, üstlendiğimiz haklara saygı gösteren, bu hakları koruyan dengeli politikalar izlenmesini biz de savunuyoruz. Burada çok değerli hukukçu hatiplerin dile getirdiği o teknik ayrıntılar noktasında gerçekten çok nitelikli değerlendirmeler yapıldı.

Baktığımız zaman, iki gündür, aslında OHAL süreci sonrasında daha ağır, daha baskı ortamı gerektirecek ve o haksızlıkları, o mağduriyetleri giderecek uygulamalar olmayacağını görüyoruz.

İşte bunların en önemlisi de OHAL KHK'leriyle özellikle darbe girişimi sonrası gerçekten en büyük mağduriyetlerin yaşandığı kurumlardan biri de üniversiteler ve doğal olarak akademisyenler olmuştur. Burada değerli YÖK üyesi hocalarımız da aramızda. O süreçte ne kadar büyük sıkıntılar olduğunu birlikte yaşadık. Yaklaşık 6 bine yakın akademisyen, 1.408 idari personel, 7 bin küsur kişi üniversiteden ihraç edildiler bu süreçte. İşte 400'e yakın barış imzacısı akademisyen vardı. Ee, çok köklü, gerçekten üniversitelerimizin köklü fakülteleri, işte Dil, Tarih Coğrafyadaki o Tiyatro Bölümünün bütün hocalarının ihraç edilmesi; Mülkiye, Siyasal Bilgiler Fakültesindeki birçok hocanın ihraç edilmesi ve gerçekten oradaki o nitelikli, doktora, yüksek lisans eğitimlerinin yürütülemez hâle geldiğini gördük. Cemaatle gerçekten hiçbir ilgisi olmayan birçok kesimin eğitim kurumlarıyla ilişkisi kesildi. Çok baskıyla, gerek biz muhalefetin gerekse uluslararası arenanın baskısıyla bir OHAL Komisyonu kuruldu. Çok geç, uzun süren başvuru süreci oldu. O süreçlerin sonuçlanması da uzun sürdü ve mağduriyetler aslında katlanarak arttı. Ama baktığımız zaman binlerce kişi, öğretmen, akademisyen kendi kaderlerine terk edildi. İşte vakıf üniversiteleri kapatıldı. Biliyorsunuz, birçok gerek vakıf gerek devlet üniversitesi dekanlarının istifası istendi. Orada öğrencilerin, akademisyenlerin nasıl mağduriyetler yaşadığını değerli hocalarımız da biz de sürekli iletişim hâlinde olarak yaşadık. Yani eğitim sistemimizin nasıl bu cemaat yapılanmasına teslim edildiğine hep beraber bu süreçte şahit olduk. Sendikalara üyeliklerle ilgili ihraçlar vardı. İşte EĞİTİM-SEN üyesi neredeyse 2 bine yakın öğretmen ihraç edildiğini gördük. Rektörlük seçimleri yine bu OHAL sürecinde çok büyük bir sorun oldu. Bir KHK'yle rektör atamaları oldu. İşte bu düzenlemeyle Hükûmet, üniversiteleri yeni sisteme uygun bir biçimde yapılandırmış, üniversite bileşenlerinin iradesini yok sayıp tamamen “millî irade” adı altında bütün üniversiteleri neredeyse –tınak içinde söylüyorum- saraya bağlamıştır. İşte son Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle üniversitelerde profesör niteliğine sahip olmadan rektör atamaları yapıldı ve sonra bu değiştirildi. O süreçte tabii ki bazı atamalar yapıldı ve tekrar üç yıllık bir süre istendi.

Nihayetinde şunu söylemeye çalışıyorum: Birçok akademisyenin, öğretmenin, rektörlerin âdeta bir muhbirlik sürecine ulaşan bildirimleriyle görevlerine son verildi. Üniversitelerdeki o akademik nitelik gerçekten on altı yıl sonrasında ciddi tahribatlar ve darbeler aldı.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Sonuca geliyorum Sayın Başkan, sadece fırsat gelmişken o üniversitelerin ve eğitim sektörünün nasıl...

BAŞKAN – Ya işte fırsat gelmişken...

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Evet, bu madde çok ilgili.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Böyle geçiştirecek bir mantık yok yani.

BAŞKAN – Biliyorum. Ben de...

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Sibel Hanımın yaptığı bence takdireşayan yani. Diğer Komisyon üyelerinin yapmadığını yapıyor.

BAŞKAN – Ben de zaten şimdi onu bekliyorum Sibel Hanımdan. Bu kadar hukukçunun söylemediği bir şey varsa onu söyleyin.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Bence dinleyelim.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Bu üniversitelerden ihraç edilen akademisyenlerin haklarını kazanıp OHAL Komisyonu sürecinde, başvuruları neticesindeki tekrar haklarının iade edilememesi sürecini yaşıyoruz burada ve o süreci, sayın hocalarım burada, o akademisyenler ve üniversitelerin niteliği açısından nasıl büyük darbeler aldığını... Bu maddeyle ilişkili, birbirinden bağlantısız şeyler ifade etmiyorum burada. Ama neticede oldu? Gerçekten köklü üniversitelerimizde ve eğitim sistemimizde

bütün özgürlükleri ortadan kaldıran ihraç ve işten atma politikalarıyla gerçekten üniversitemizi dünyadaki nitelikli üniversitelerden hızla uzaklaştıran bir süreç yaşadık.

İşte bugün getirilen bu maddeyle aslında oradaki hataların, o mağduriyetlerin giderilmesi gerekirken, hak kayıplarının, yargısız infazların giderilmesi gerekirken burada görevlerine iadeyi de bırakın âdetâ bir sürgün, haklarının iade edilmesi, maddi, manevi bütün o tazminatlarının ödenmesini bırakın görevlerine iade edilmedikleri gibi o hak kayıpları, özellikle tazminatları noktasında iade göremiyoruz burada. Bu gerçekten –değerli hukukçularımız söyledi- Anayasa’ya aykırılık tartışmasından ayrı üniversitelerdeki o tahribatın, niteliğin de tartışılması gerektiğini düşünüyorum. Son tahlilde baktığımız zaman, ileriki maddeler var, orada da tartışacağız, gerçekten bu ihraçlar tamam ama şimdi yeni ihraçların da kapısı açılacak. Biraz sonraki maddelerde bu tehlikeyi de birlikte tartışacağız burada. Orada söylemek üzere saklı tutuyorum bu sözlerimi de. Tekrar bu maddenin de diğer hukukçu hatiplerin de söylediği gibi tazminat noktasında tekrar değerlendirilmesi ve tekrar ihraç edildikleri üniversitelerde görevlerine başlaması noktasında da düzenlemenin revize edilmesini öneriyorum.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Madde üzerinde önerge var, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 318294 evrak numaralı “Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”nin 19’uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Süleyman Bülbül

Turan Aydoğan

Alpay Antmen

Aydın

İstanbul

Mersin

Zeynel Emre

Rafet Zeybek

İstanbul

Antalya

Madde 19 - 1/2/2018 tarihli ve 7075 sayılı Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu Kurulması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanun’un 10’ncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Kamu görevinden, meslekten veya görev yapılan teşkilattan çıkarılan ya da ilişkisi kesilenlere ilişkin başvurunun kabulü hâlinde karar, kadro veya pozisyonunun bulunduğu kuruma, yükseköğretim kurumlarında kamu görevinden çıkarılan öğretim elemanları için Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına bildirilir. Kamu görevine iade edilmesine karar verilenlerin kadro şartı aranmaksızın eski kadro veya pozisyonuna atanması esastır. Kurumlar, bildirim veya atama teklif tarihini takip eden otuz gün içerisinde atama işlemlerini tamamlar. Bu kapsamda yer alan personele ilişkin kadro ve pozisyonlar ilgililere ilişkin atama onaylarının alındığı tarih itibarıyla diğer kanunlardaki hükümlere bakılmaksızın ve başka bir işleme gerek kalmaksızın ilgili mevzuatı uyarınca ihdas, tahsis ve vize edilmiş sayılır. Söz konusu kadro ve pozisyonlar her hangi bir şekilde boşalmaları halinde başka bir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır. Atama emri ilgili kamu kurum ve kuruluşu tarafından 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre ilgililere tebliğ edilir. Tebliğ tarihini takip eden on gün içerisinde göreve başlamayanların bu maddeden doğan atanma hakkı ile mali hakları düşer. Kamu kurum ve kuruluşları atama ve göreve başlatma işlemlerinin sonucunu, işlemlerin tamamlanmasını takip eden on beş gün içinde Devlet Personel Başkanlığına bildirilir. İlgililerin kamu görevinden çıkarılmasına ilişkin kanun hükmünde kararname hükümleri bu fıkra da belirtilen kişiler bakımından

tüm hüküm ve sonuçlarıyla birlikte ortadan kalkmış sayılır. Bu kapsamda göreve başlayanlara kamu görevinden çıkarılma tarihlerini takip eden ay başından göreve başladıkları tarihe kadar geçen süreye tekabül eden mali ve sosyal hakları yasal faiziyle ödenir.”

Gerekçe:

İşbu teklifin 19’uncu maddesiyle 1/2/2018 tarihli ve 7075 sayılı Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu Kurulması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanun’un 10’uncu maddesinin birinci fıkrası değiştirilerek, kamu görevinden, meslekten veya görev yapılan teşkilattan çıkarılan ya da ilişiği kesilenlerden Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu tarafından başvurusu kabul edilenlerin işlerine geri dönüşleri düzenlenmektedir. Kamudan ihraç kararı geri alınan kişilerin, eski kadro ve pozisyonlarının dışında başka kadro ve pozisyona atanabilmelerinin yolunu açan değişiklik, bu kişilerin mali ve sosyal haklarını faiziyle alabilmesi ile maddi ve manevi tazminat talebinde bulunmalarının önüne de kesmektedir. Yükseköğretim kurumlarında ayrıca kişilerin başka şehirlere gönderilmesi de söz konusudur. Maddeyle getirilen hükümler suçsuzluğu ispat edilen kişilerin mağduriyetlerim gidermek bir yana yeni mağduriyetlere neden olacaktır. İktidar partisinin getirdiği teklifteki bu madde hukuk devleti ilkeleriyle aykırılık taşımaktadır. Bu nedenlerle maddenin yukarıdaki şekliyle kabul edilmesi uygun olacaktır.

BAŞKAN – Evet, Zeynel Bey’in madde üzerinde değişiklik öngören önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

20’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 20- 7075 sayılı Kanuna 10 uncu maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 10/A maddesi eklenmiştir.

“Türk Silahlı Kuvvetleri ile genel kolluk kuvvetleri personeline ilişkin kararların uygulanması

MADDE 10/A- (I) Terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisaki yahut bunlarla irtibatı olduğu değerlendirilmesi sebebiyle kamu görevinden, meslekten veya görevden çıkarılan ya da ilişiği kesilen subay, astsubay, uzman jandarmalar ile Emniyet Genel Müdürlüğünde emniyet hizmetleri sınıfına tabi olanlardan; haklarında mahkemeler tarafından göreve iade mahiyetinde karar verilenler ile Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu tarafından başvurunun kabulü kararı verilenlerden, eski kadro rütbe veya unvanına atanması ilgili bakan onayı ile uygun görülmeyenler ilgisine göre Millî Savunma Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı bünyelerinde kurulan araştırma merkezlerinde bu madde esaslarına göre istihdam edilir.

(2) Birinci fıkra kapsamında bulunanlardan binbaşı ve üstü rütbelerde olanlar ile emniyet hizmetleri sınıfında bulunan her sınıftaki emniyet müdürlerinin atamaları araştırma merkezlerindeki araştırmacı unvanlı kadrolara, diğerlerinin atamaları ise Devlet Personel Başkanlığının görüşü üzerine ilgisine göre İçişleri Bakanlığı ile Millî Savunma Bakanlığı tarafından tespit edilen araştırma merkezlerindeki diğer kadrolara, kararların bildirimini takip eden otuz gün içinde ilgili bakan onayıyla yapılır. Bunlara ilişkin kadrolar başka bir işleme gerek kalmaksızın ilgili mevzuatı uyarınca atama onayının alındığı tarih itibarıyla ihdas, tahsis ve vize edilmiş sayılır. Söz konusu kadrolar herhangi bir sebeple boşalmaları halinde iptal edilmiş sayılır.

(3) Atama emri, ilgili bakanlık tarafından 7201 sayılı Kanun hükümlerine göre ilgililere tebliğ edilir. Tebliğ tarihini takip eden on gün içerisinde göreve başlamayanların atanma hakkı düşer. İlgili bakanlık atama ve göreve başlatma işlemlerinin sonucunu, işlemlerin tamamlanmasını takip eden on

beş gün içinde Devlet Personel Başkanlığına bildirir.

(4) Bu madde kapsamında araştırma merkezlerinde göreve başlayanlara, kamu görevinden çıkarıldıkları tarihi takip eden aybaşından göreve başladıkları tarihe kadar geçen süreye tekabül eden mali ve sosyal hakları eski kurumları tarafından ödenir. Bu kişiler, kamu görevinden çıkarılmalarından dolayı herhangi bir tazminat talebinde bulunamaz. Mahkeme kararları saklı kalmak üzere, ilgililerin kamu görevinden çıkarılmasına ilişkin kanun hükmünde kararname hükümleri, bu madde kapsamında yer alanlar bakımından tüm hüküm ve sonuçlarıyla birlikte ilgililere ilişkin Komisyon kararının alındığı tarihten itibaren geçerli olmak üzere ortadan kalkmış sayılır.

(5) Bu madde uyarınca atananlara, eski kadro, rütbe veya unvanlarına ilişkin atama onayının tebliği tarihi itibarıyla almaya hak kazandıkları aylık, ek gösterge, her türlü zam ve tazminatlar, makam, görev ve temsil tazminatları, ek ödeme ile diğer mali hakları (ilgili mevzuatı uyarınca fiili çalışmaya bağlı yapılan ödemeler, tayin bedeli, fazla mesai ücreti ile fiilen yapılan ders karşılığı ödenen ek ders ücreti hariç) toplamının net tutarının (bu tutar sabit bir değer olarak esas alınır), atandıkları yeni kadroları için öngörülen aylık, ek gösterge, her türlü zam ve tazminatlar, makam, görev ve temsil tazminatları, ek ödeme ile diğer mali hakları (ilgili mevzuatı uyarınca fiili çalışmaya bağlı yapılan ödemeler, tayin bedeli, fazla mesai ücreti ile fiilen yapılan ders karşılığı ödenen ek ders ücreti hariç) toplamının net tutarından fazla olması halinde aradaki fark tutarı, farklılık giderilinceye kadar herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın tazminat olarak ödenir.

(6) Bu madde kapsamına giren personel, önceki statülerinden kaynaklanan rütbe, unvan, kimlik ve sosyal haklarını kullanamaz, emniyet hizmetleri sınıfsındakiler hariç olmak üzere muvazzaf askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılır ve bunların 21/4/2004 tarihli ve 5143 sayılı Türk Silahlı Kuvvetlerinde İlk Nasip İstihkakına İlişkin Kanun kapsamında verilen silahları irat kaydedilir. Talepte bulunanların Ordu Yardımlaşma Kurumu üyelikleri devam eder.

(7) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Komisyon tarafından başvurunun kabulü kararı verilenler hakkında da bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içinde bu maddedeki usul ve esaslar çerçevesinde yeniden işlem tesis edilebilir.

(8) Araştırma merkezlerinin görev, yetki ve sorumlulukları, kurulacağı iller, çalışma usul ve esasları ve diğer hususlar ilgili bakanlık tarafından yürürlüğe konulan yönetmelikle düzenlenir. Bakan onayı ile Ankara dışında araştırma merkezlerine bağlı çalışma grupları oluşturulabilir.

(9) Bu madde kapsamında araştırma merkezlerine atananlar hakkında 10 uncu ve geçici 3 üncü madde hükümleri uygulanmaz.

(10) Bu madde hükümlerine göre araştırma merkezlerine atanan personelden ilgili mevzuat uyarınca diğer kamu kurum ve kuruluşlarındaki kadro veya pozisyonlara atananlara, beşinci fıkraya göre ödenen fark tazminatının aynı usul ve esaslar çerçevesinde ödenmesine devam olunur.

(11) Bu madde kapsamındaki personelin mali ve sosyal haklarına ilişkin konularda ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye, uygulamayı yönlendirmeye ve gerekli düzenlemeleri yapmaya Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.

(12) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar ilgili bakanlıkça belirlenir.

BAŞKAN – Evet, madde üzerinde Zeynel Bey, buyurun.

Bir önceki maddenin aynısı aşağı yukarı.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Yani aynı şeyleri söylemeyelim diyorsunuz.

BAŞKAN – Kısaltarak söylersek daha iyi. Söyleyelim, söylemeyince olmaz.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Anladım ama şimdi, burada, tabii biz bunları söylemezsek millet adına aldığımız işi de yapmamış oluruz doğru şekilde.

Şimdi, Sayın Başkan, hakikaten burası ilginç çünkü özellikle maddeye baktığımızda, madde 10/A ne diyor? “Terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisaki yahut bunlarla irtibatı olduğu değerlendirilmesi...” Bu gerekçelerle meslekten ihraç ediyor ve o ihraç sonucunda mahkemece görevine iadesine karar verilen, burada “...subay, astsubay, uzman jandarmalar ile Emniyet Genel Müdürlüğünde emniyet hizmetleri sınıfına tabi olanlar...” Şimdi, ilk kısmı bu. Bunlarla ilgili, “...bakan onayıyla uygun görülmemeler...” Yani yargı bir karar veriyor, yürütme yargının kararına uymakla yükümlü ama “Bunu uygun görmüyorum.” diyor. Uygun görmediği için “Milli Savunma Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı bünyelerinde kurulan araştırma merkezlerinde bu madde esaslarına göre istihdam edilir.” diyor. Aynı rütbe ve unvana atanmasını bakan uygun görmüyor. Şimdi, idare bir işlemde bulunuyor, o işleme mahkeme diyor ki: “Sen yanlış yaptın.” Ama dönüyor idare, diyor ki: “Mahkeme, sen böyle karar versen de ben uygun bulmuyorum.” Yani eğer Türkiye Cumhuriyeti bir hukuk devletiyse buna kimsenin evet dememesi lazım. Birincisi bu.

İki: Peşindeki (2)’nci fıkrada ise bakanın uygun görüp görmemesi kısmı da çıkartılıyor, orada emredici bir düzenleme oluyor çünkü orada “...rütbenin binbaşı ve üst rütbe olarak artması ya da emniyet hizmetinde her sınıftaki emniyet müdürleri...” Yani burada deniyor ki: “İdare olarak ben bir şey yaptım, bir hata da olabilir ama bir karar verdim, seni mağdur ettim, ihraç ettim. Ama sen de önemli bir adamsın, rütben de yüksek, daha sonra aynı göreve gelersen benim başıma iş açabilirsin. Ben senden korkarım.” Aslında özeti bu. Yani buna baktığımızda, demin bir önceki maddede söylediğim şey burada geçerli, evet. Yani birinin mahkemece böyle bir ortamda görevine iadesi zaten kolay iş değil ama iade edilmişse belki de adam herkesten daha aklanmış paklanmış bir şekilde gelmiş ama bir defa, bu adam, bu kişi mağdur edildiği için bir şekilde o mağduriyetin arkasında duruluyor. Bu, kabul edilebilir bir durum değil.

Devamı, burada, araştırma merkezlerinde göreve başlayanlarla ilgili, yine, işte “Belli hakları ödenir, arada geçen maaşları, sosyal hakları, mali hakları vesaire ödenir ama tazminat talebinde bulunamaz.” Yani Anayasa 40’ta yer alan, kişilerin kamu görevlileri tarafından herhangi bir şekilde mağdur edilmeleri durumunda tazminat alabileceği ilkesini bu kanunun bu maddesiyle birlikte ortadan kaldırıyoruz. Şimdi, bunun, ben eminim ki bu salondaki herkes, bütün hukukçular Anayasa’ya aykırı olduğunu görür. Yani çok net bu. Böylesine Anayasa’ya aykırı bir düzenlemenin buraya getirilmesinin ne gibi bir amacı olabilir yani bundan toplam bir fayda nasıl sağlanacak?

Sayın Başkan, şimdi, yani bir de şöyle bir şey olacak: Bu, bir değişiklik teklifi de var, orada bazı bakanlıklarla ilgili konulan, İçişleri, Milli Savunma, oraya Dışişleri Bakanlığının da ilave edilmesi öngörülüyor. Orada atlanmamış gibi. Bir şekilde görevlerinden çıkartılıp haklarında iade kararı verilenler böyle araştırma merkezlerine gönderilecek ve bir adam “Ben araştırma merkezinde görevliyim.” dediğinde bir süre sonra âdeta vebalı muamelesi de görebilir çünkü o araştırma merkezlerinde FETÖ’den ihraç edilip de göreve başlayanlar ağırlıklı olarak görev yapacak. Bunun dışında görev yapanlar olsa dahi herkes genel itibarıyla bu araştırma merkezlerinin bunun için kurulduğunu bilecek ve onlara topyekûn de böyle bir değerlendirme yapacak. Bu araştırma merkezlerinde de yapacakları hangi iş olursa olsun, sonuçta kamuya doğru şekilde hizmet edeceği bir imkân da bulunmayacaktır yani psikolojik olarak da bunun imkânı olmayacaktır.

Şimdi, aynı şekilde, “Araştırma merkezlerinin kurulacağı iller, çalışma usul ve esasları -yine-bakanlık tarafından yürürlüğe konulan yönetmelikle düzenlenir.” Yani araştırma merkezlerinde

çalıştığı gibi de daha önce, atıyorum, Ankara’da çalışıyorsa araştırma merkezi pekâlâ çok uzak bir ile gönderilebilir, “Git, orada başla.” denir. Yani bir de burada mahkeme kararı sonrasındaki o süreyi düşündüğümüzde, göreve başlama konusunda başvurma süresini... Yani özetle burada şu deniyor: Ben idare olarak mahkeme kararını falan tanımam. Zaten mahkemelerin bağımsızlığı tartışmalı ama buna rağmen böylesine bir ortamda bir mahkeme karar verse dahi ben bir şekilde bunu uygulamayacağım. Yani benim elimde bir kılıç var, ben o kılıçla kimin kafasını uçurursam uçuracağım, hiçbir şekilde bunun dönüşü olmayacak, bu anlamda o.

Şunu da unutmamak lazım Sayın Başkan, yani bu meselelerde bir kişiyi yani bir ailede bir babanın, bir annenin bu konuda bir ihracı ve ona geri dönülmez bir şekilde vereceğiniz zararlar, aynı zamanda onun tüm ailesini de onun özelinde mahkûm etmiş oluyorsunuz. Sadece o değil, herkes bundan etkilenmiş oluyor.

Dün burada konuşurken özellikle şu meselenin üzerini çizmiştim: Bakın, Türkiye, evet, zor bir ülke, evet, terörle çok uğraşan bir ülke, çok sıkıntı yaşayan, zarar gören, kayıplar yaşayan, maddi manevî ciddi kayıplar yaşayan bir ülke. Ama burada toplumda yeni hassasiyetler oluşturabilecek, insanlar masumken zarar verip insanlarda toplumsal huzursuzluğa sebep verecek yeni nefret tohumları ekmek de en başta siyasetçilerin görevi. “Bunu güvenlik açısından değerlendirip ne olursa olsun, ufacak bir şüpheyle de olsa ben herhangi bir irtibat, iltisak sezgisine, şüpheye kapılıp işlem yaptım ama ortada hiçbir delil yok.” Mahkeme de “Ne yaptın sen, iade et.” dese de bu kişiler görevlerine gerçek anlamda iade edilmemiş olacaklar. Dolayısıyla bu, bu hâliyle Anayasa’nın birçok hükmüne aykırı. Yani tek bir maddesine de değil, birçok hükmüne aykırı.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, ben teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Antmen.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, düzenlemede çok basit -Sayın vekil çok ayrıntılı olarak anlattı- Anayasa’mızın 138’inci maddesinin dördüncü fıkrası var: “Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez.” Bu hükmü bütün olarak incelediğimiz zaman Anayasa’nın birçok maddesine aykırı olduğu gibi, özellikle 138/4 fıkraya çok açık bir aykırılık veriyor. Mahkeme kararını uygulayıp uygulamamayı bakanın takdirine bırakıyor. Sosyal hukuk devletinde, Türkiye Cumhuriyeti gibi bir ülkede bu mümkün değildir. Bu maddenin tekliften tamamen çıkarılması gerekmektedir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Bu kadar veciz bir konuşma yaptınız, eksik olmayan.

Evet, Süleyman Bey, buyurun.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Başkanım, hepimiz veciz konuşmalar yapıyoruz yani bizim konuşmalarımızı ayırmayın.

Şimdi, bu hukuki metinde mahkeme kararıyla dönenlerin verilmiş olan OHAL İşlemlerini İnceleme Komisyonu tarafından verilmiş kararla geri dönen memurları ayırmış, demiş ki: “Potansiyel olarak sizi seviyoruz, sizi geri aldık ama biraz sizi potansiyel suçlu olarak görüyoruz, kenara koyuyoruz.”

Şimdi, burada iade edilenler ile hakkında bu tür işlemler yapılmayan devlet memurları arasında ikili bir ayırım yapılmış. İade edilenler -yanlış anlaşılmasın, deyim de yanlış anlaşılmasın, ayraç içine

koyuyorum- zenci.

Biraz önceki maddede ne vardı? 2006 sonrası kurulan Ankara, İstanbul ve İzmir dışındaki üniversitelere gönderilmesi. Burada da ne var? Burada da şu var: Dönenlerin, iade edilenlerin, mahkeme kararıyla geri gelenlerin MSB, Millî Savunma Bakanlığı ve İçişleri Bakanlıklarına bağlı AR-GE merkezlerinde görevlendirmeleri hususu. Yani ayırmış. “Sizleri biz geri alıyoruz ama pek güvenmiyoruz, sizi potansiyel olarak görüyoruz, sizi yan tarafa alıyoruz.” denmiş. Bu açıkça tecrit maddesi, bu açıkça devlet memurları, devletçe kamu görevlileri arasında ayırım maddesi, bu açıkça sürgün maddesi. Bunun başka açıklaması yok. Bu nedenle bu maddeyi de... Masumiyet ilkesi de Anayasa 38/4’e göre masumiyet ilkesi de zedelenmiş. 138’inci madde gereği yargı kararlarına uymayla ilgili madde de zedelenmiş, Anayasa’ya aykırılık oluşmuş. Hukuk devletinde bu tür hukuki metinler olmaması gerekiyor.

Ben de kısa kesiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Evet, Turan Bey, buyurun.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Başkanım, veciz konuşacağım ben de.

12 Eylül sonrasında bir süre daha devam eden ve ısrarla ağır bir şekilde uygulanan sürgünün tekrar Türk hukuk hayatına bu maddelerle beraber girişine neden oluyorsunuz. Bu bir sürgün maddesidir, çıkarılması gerekir metinden.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum, sağ olasın.

Evet, Hocam da veciz konuşur zaten.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Teşekkürler.

İki nokta... Katılıyorum aynen konuşmalara. Birincisi, bu, Anayasa’ya aykırılıklar zinciri ama değinilmeyen bir husus. “Terör örgütlerine veya Millî Güvenlik Kurulunca Devletin millî güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı...” “Millî Güvenlik Kurulunca...” Millî Güvenlik Kurulu icrai nitelikte bir karar vermeye yetkili değildir. Millî Güvenlik Kurulu sadece tavsiye kararı alır, öneride bulunur, görüş bildirir Bakanlar Kuruluna. Bu bakımdan “Bakan, Millî Güvenlik Kurulunun önerisi üzerine Bakanlar Kurulunca alınan karar...” denmesi gerekiyor, bir. Ama esasen yapılması gereken bu konuda, yargı kararıdır, yargının karar vermesi esas olmalıdır. Bu nedenle ben bu saptamayı yaptıktan sonra bu maddeye ilişkin olarak... Hepsi için yapılabilir, belki son fıkra olarak şöyle ekleme yapmak lazım: “Bu hüküm açısından Anayasa geçersizdir.” Çünkü Anayasa’ya aykırılık o kadar yoğun ki Anayasa’yı...

BAŞKAN – “Anayasa bu hükme aykırıdır.” mı?

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Tabii, Anayasa bu hükme aykırıdır ya da daha kestirme yoldan “Anayasa hükümleri geçersizdir.” demek lazım ve kolayca bir sonuca ulaşılsın. Çünkü bunları gerçekten zaman içerisinde değerli üyelerin, vekillerin belirttikleri gibi, zaman içerisinde bugünkü konuşmalarımızı hatırlayacağız. Çok sıkıntılara neden olacak. Devlet ile terör örgütlerini ayıran temel fark... Devlet de bir örgüttür çünkü ama hukuk devletini hukuk kuralları bütünü olarak tanımlıyoruz. Terör örgütleri terör örgütleridir, şiddetle illegal olarak amaçlarına ulaşmaya çalışırlar ama devlet ise terör örgütlerine karşı da hukuk yoluyla mücadele eder. O bakımdan bu farkın hiçbir zaman gözden uzak tutulmaması gerekir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, çok teşekkür ediyorum.

Madde üzerinde üç adet önerge var, okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 20'nci maddesinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Turan Aydoğan

Süleyman Bülbül

Alpay Antmen

İstanbul

Aydın

Mersin

Rafet Zeybek

Antalya

Gerekçe:

Düzenleme Anayasa'nın 138/4 hükmüne aykırıdır. Mahkeme kararına uyulmamasına yönelik olarak bakana yetki verilmektedir.

BAŞKAN – Evet, maddenin metinden çıkarılması önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (318294) evrak numaralı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 20'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Turan Aydoğan

Süleyman Bülbül

Alpay Antmen

İstanbul

Aydın

Mersin

Rafet Zeybek

Zeynel Emre

Antalya

İstanbul

MADDE 20- 7075 sayılı Kanuna 10 uncu maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 10/A maddesi eklenmiştir.

“Türk Silahlı Kuvvetleri ile genel kolluk kuvvetleri personeline ilişkin kararların uygulanması

MADDE 10/A- (1) Terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu değerlendirilmesi sebebiyle kamu görevinden, meslekten veya görevden çıkarılan ya da ilişkisi kesilen subay, astsubay, uzman jandarmalar ile Emniyet Genel Müdürlüğünde emniyet hizmetleri sınıfına tabi olanlardan; haklarında mahkemeler tarafından göreve iade mahiyetinde karar verilenler ile Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu tarafından başvurunun kabulü kararı verilenlerin, eski kadro, rütbe veya unvanına atanması ilgili bakan onayı yapılır.

(2) Atama emri, ilgili bakanlık tarafından 7201 sayılı Kanun hükümlerine göre ilgililere tebliğ edilir. Tebliğ tarihini takip eden on gün içerisinde göreve başlamayanların atanma hakkı düşer. İlgili bakanlık atama ve göreve başlatma işlemlerinin sonucunu, işlemlerin tamamlanmasını takip eden onbeş gün içinde Devlet Personel Başkanlığına bildirir.

(3) Bu madde kapsamında göreve başlayanlara, kamu görevinden çıkarıldıkları tarihi takip eden aybaşından göreve başladıkları tarihe kadar geçen süreye tekabül eden mali ve sosyal hakları yasal faizi ile ödenir. Mahkeme kararları saklı kalmak üzere, ilgililerin kamu görevinden çıkarılmasına ilişkin

kanun hükmünde kararname hükümleri, bu madde kapsamında yer alanlar bakımından tüm hüküm ve sonuçlarıyla birlikte ilgililere ilişkin Komisyon kararının alındığı tarihten itibaren geçerli olmak üzere ortadan kalkmış sayılır.

(4) Bu madde uyarınca atananlara, eski kadro, rütbe veya unvanlarına ilişkin atama onayının tebliği tarihi itibarıyla almaya hak kazandıkları aylık, ek gösterge, her türlü zam ve tazminatlar, makam, görev ve temsil tazminatları, ek ödeme ile diğer mali hakları (ilgili mevzuatı uyarınca fiili çalışmaya bağlı yapılan ödemeler, tayin bedeli, fazla mesai ücreti ile fiilen yapılan ders karşılığı ödenen ek ders ücreti hariç) toplamının net tutarının (bu tutar sabit bir değer olarak esas alınır), atandıkları yeni kadroları için öngörülen aylık, ek gösterge, her türlü zam ve tazminatlar, makam, görev ve temsil tazminatları, ek ödeme ile diğer mali hakları (ilgili mevzuatı uyarınca fiili çalışmaya bağlı yapılan ödemeler, tayin bedeli, fazla mesai ücreti ile fiilen yapılan ders karşılığı ödenen ek ders ücreti hariç) toplamının net tutarından fazla olması halinde aradaki fark tutarı, farklılık giderilinceye kadar herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın tazminat olarak ödenir.

(5) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Komisyon tarafından başvurunun kabulü kararı verilenler hakkında da bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içinde bu maddedeki usul ve esaslar çerçevesinde yeniden işlem tesis edilebilir.

(6) Bu madde kapsamındaki personelin mali ve sosyal haklarına ilişkin konularda ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye, uygulamayı yönlendirmeye ve gerekli düzenlemeleri yapmaya Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.

(7) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar ilgili bakanlıkça belirlenir.”

Gerekçe:

İşbu teklifin 20’nci maddesi ile 1/2/2018 tarihli ve 7075 sayılı Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu Kurulması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanun’un 10’uncu maddesine 10/A maddesi eklenerek, terör örgütlerine veya Millî Güvenlik Kurulunca devletin millî güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu değerlendirilmesi sebebiyle kamu görevinden, meslekten veya görevden çıkarılan ya da ilişkisi kesilen subay, astsubay, uzman jandarmalar ile Emniyet Genel Müdürlüğünde emniyet hizmetleri sınıfına tabi olanlardan, haklarında mahkemeler tarafından göreve iade mahiyetinde karar verilenler ile Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu tarafından başvurunun kabulü kararı verilenlerin işlerine dönüşleri düzenlenmektedir. Değişiklikle geri dönenlerin eski kadro, rütbe ve unvanlarına atanmaları ilgili bakanın inisiyatifine bırakılmış durumdadır. İlgili bakan bu kişileri isterse kurum bünyesinde oluşturulacak araştırma merkezinde değerlendirebilecektir. Bu kişiler, mali ve sosyal haklarını yasal faiziyle alamayacakları gibi yasal hakları olan tazminat talebinden de vazgeçmek zorunda kalacaklardır. İktidar partisinin getirdiği teklifteki bu madde, hukuk devleti ilkeleriyle aykırılık taşımaktadır. Bu nedenlerle maddenin yukarıdaki şekliyle kabul edilmesi uygun olacaktır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1) esas numaralı Kanun Teklifi’nin 20’nci maddesi ile 7075 sayılı Kanun’a eklenen 10/A maddesinin madde başlığının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini, birinci fıkrasında yer alan “tabi olanlardan” ibaresinin “tabi olanlar ve Dışişleri Bakanlığı diplomatik kariyer memurlarından”

olarak değiştirilmesini ve “Milli Savunma Bakanlığı” ibaresinden sonra gelmek üzere ” “Dışişleri Bakanlığı” ibaresinin eklenmesini ve ikinci fıkrasında yer alan “İçişleri Bakanlığı,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Dışişleri Bakanlığı” ibaresinin eklenmesini; dördüncü fıkrasının son cümlesinde yer alan “ilgililere ilişkin Komisyon kararının alındığı tarihten geçerli olmak üzere” ibaresinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Gülay Samancı

Konya

“Türk Silahlı Kuvvetleri ile genel kolluk kuvvetleri personeli ve Dışişleri Bakanlığı diplomatik kariyer memurlarına ilişkin kararların uygulanması”

Gerekçe:

Önergeyle, terör örgütlerine veya Millî Güvenlik Kurulunca devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğuna karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu değerlendirilerek kamu görevinden, meslekten veya görevden çıkarılan ya da ilişkisi kesilen Dışişleri Bakanlığı diplomatik kariyer memurlarından; haklarında mahkemeler tarafından göreve iade mahiyetinde karar verilenler ile Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu tarafından başvurunun kabulü kararı verilenlerden, eski kadro, rütbe veya unvanına atanması ilgili bakan onayı ile uygun görülmeyenlerin, Dışişleri Bakanlığı bünyesinde kurulan araştırma merkezlerinde istihdam edebilmelerine imkân sağlanmaktadır.

Ayrıca, Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine istinaden kamu görevinden çıkarılanların başvurularının kabulüne ilişkin Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu kararlarının, askerî personel ve emniyet hizmetleri sınıfına dâhil personel ile diğer kamu görevlileri bakımından farklı sonuçlar doğurmasının engellenmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen bu önerge doğrultusunda 20’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

21’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 21- 7075 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Komisyonun iade kararlarının uygulanması

GEÇİCİ MADDE 3- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte Komisyon tarafından Devlet Personel Başkanlığına bildirilenlerden atama teklifi yapılmamış olan kişiler 10 uncu madde hükümleri çerçevesinde işlem tesis edilmek üzere Devlet Personel Başkanlığınca kurumlarına bildirilir. Bunların atama işlemleri bildirim tarihinden itibaren otuz gün içinde kurumlarının gerçekleştirilir.

(2) Devlet Personel Başkanlığı tarafından kamu görevinden çıkarıldıkları tarihte kadro veya pozisyonunun bulunduğu kurumdan başka bir kuruma atama teklifi yapılanlar hakkında teklif işlemi 10 uncu madde esas alınarak yeniden yapılır.

(3) Bu Kanun uyarınca Devlet Personel Başkanlığı ve Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından atama teklifi yapılan ve göreve başlayanlar hakkında da 10 uncu maddenin birinci fıkrası hükümleri uygulanır. Mali haklarının hesaplanmasında göreve başladıkları tarihi takip eden hizmetleri karşılığında ilgiliye yapılan ödemeler, kurumlarınca yapılacak toplu ödeme tutarından mahsup edilir. Bu maddenin ikinci fıkrası kapsamındakilere atama teklifinin yapıldığı kurumlar tarafından ödeme yapılır.

(4) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin tereddütleri gidermeye ve uygulamaya yön vermeye

ilgisine göre Devlet Personel Başkanlığı ve Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı yetkilidir.”

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

22’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 22- 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 20 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu madde kapsamındaki şirketlerin koruma ve güvenlik hizmeti alanındaki faaliyetlerinde 10/6/2004 tarihli ve 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun hükümleri uygulanır. Ancak;

a) Bu şirketlerin faaliyet alanının münhasıran koruma ve güvenlik hizmeti olması zorunluluğu yoktur. Şirketler bu kapsamdaki faaliyetlerini ayrı bir bölüm halinde yürütür.

b) Şirketlerde özel güvenlik alanında istihdam edilen özel güvenlik görevlisi sayısının on kişiyi geçmemesi halinde özel güvenlik bölümü yöneticisinde en az lise mezunu olma şartı aranır. Kanunda belirtilen özel güvenlik temel eğitim şartı sadece bu bölümde görevli olan yöneticiler hakkında aranır.

c) Bu şirketler 5188 sayılı Kanunun 24 üncü maddesinde belirtilen ruhsat harcından muaftır.

ç) Bu şirketler kendi kurumları dışındaki özel ve kamu kurumlarına özel güvenlik hizmeti veremezler.”

BAŞKAN – Madde üzerinde iki tane söz var. Kısa olursa sözü alıp oylayacağım, eğer uzun konuşma olacaksa konuşmadan önce ara vereceğim, takdir sizin.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Ara verelim, 14.30’ta başlayalım.

BAŞKAN – Tamam, olur.

Saat 14.30’da toplanmak üzere toplantıyı kapatıyorum arkadaşlar.

Kapanma Saati: 12.39

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 14.35****BAŞKAN : Hakkı KÖYLÜ (Kastamonu)****BAŞKAN VEKİLİ : Yılmaz TUNÇ (Bartın)****SÖZCÜ : Gülay SAMANCI (Konya)****KÂTİP : Belgin UYGUR (Balıkesir)**

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, toplantımızı açıyoruz tekrar.

22’nci maddeyi okumuştuk.

Madde üzerindeki görüşmelere başlıyoruz.

Alpay Bey, buyurun.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

22’nci maddede bir önerge de verdik. Burada özellikle (a) bendinde “Bu şirketlerin faaliyet alanının münhasıran koruma ve güvenlik hizmeti olması zorunluluğu yoktur. Şirketler bu kapsamdaki faaliyetlerini ayrı bir bölüm halinde yürütür.” diyor teklif. Ancak özel güvenlik işi, biliyorsunuz, Türkiye’de güvenlik açığını kapatmak için kullanılan ve emniyet güçlerine yardımcı olması istenen, bu anlamda da gerçekten toplumun her aşamasında karşımıza çıkan ve çok iyi eğitilmeleri, çok dikkatli olmaları gereken bir çalışma alanı. Eğer bu konuda çalışan müşahhas şirketler yerine ek işleri de olan şirketlere verdiğimiz zaman konu bütünlüğü dağılacak, ticari kaygılar olacak ve yönetim zafiyetleri de yaşayabilecekler. Özellikle, biliyorsunuz, medya şirketlerinde, başka alanlarda çalışmasının sakıncalarını da gördük. Burada belki bir düzenlemeyle KİT’lerin, belediyelerin yemek ihalesini, güvenlik ihalesini, temizlik ihalesini vesaire hizmet alımlarının tek bir şirketten yapılması amaçlanmış olabilir ama özel güvenlik işi çok ciddi bir iştir ve bu teklifteki (a) fıkrasının özellikle çıkarılmasını öneriyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Zeynel Bey, buyurun.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Şimdi, en başta Sayın Başkan, tabii, bu kanun teklifinin bütünü açısından baktığımızda böyle arada birbiriyle çok ilintili olmayan maddeler var. Yani OHAL’in kalkmasından sonra o üç yıl boyunca ihraçların yapılacağına yönelik düzenleme ile bunun bir ilgisi yok ya da işte, ne bileyim, valilere verilen yetkiyle hiçbir ilgisi yok. Burada şey olan şu açıkçası: Niye böyle bir ihtiyaç doğduğuna bu tip tasarımlarda ne genel gerekçede yer verilmiş ne de 22’nci maddede yer verilmiş yani maddelerin madde gerekçeleri kısmında yer verilmiş, madde gerekçesi kısmında ne yapıldığına yönelik bir iki satırlık bir şey konulmuş. Yani bu açıkçası, ciddi bir özensizlik. Bu madde buraya neden getirildi, hangi ihtiyacı karşılıyor, neden böyle bir düzenleme ihtiyacı doğdu, bunun bir izahı lazım önce Sayın Başkan yani ondan sonra Komisyon üyeleri bu konuda bence konuşmalıdır çünkü gerekçede böyle bir şey yok, ne genel gerekçede ne madde gerekçesinde. Bir güvenlik şirketi güvenlik hizmeti dışında farklı alanlarda neden, hangi işi yapacak? Yani maddede diyor ya “...faaliyet alanının münhasıran koruma ve güvenlik hizmeti...” Bunun dışında bir güvenlik şirketi ne yapar yani tişört mü getirir satar, ne bileyim, şirket mi açar, atıyorum yani ne yapacak bu şirket, hizmet alımı mı yapacak?

BAŞKAN – Yani “Güvenlik şirketi başka iş de yapabilir, onun bir engeli yok. Bir işi olarak da güvenlik hizmeti yürütür.” diyor.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan, öyle bir şey kabul edilemez çünkü güvenlik şirketlerinin -siz daha iyi bilirsiniz- kendi prosedürleri var yani güvenlik şirketi sadece güvenlik işi yapmalı.

Belki teklif sahipleri bu konuda söz alır, bir şey söyler.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teklif sahiplerinden bilgi isteyelim.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Aslında anlaşılıyor ki kimse tam bilmiyor Sayın Başkan yani bakın, gerekçe yazılmamış.

BAŞKAN – “Kendi güvenliğini sağlayabilir bu güvenliği kuranlar, özel olarak başkasının güvenliğine el atamaz.” diyor, böyle bir şey var.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Yapmayın Sayın Başkan yani öyle gelişigüzel yorumlayamayız bunu. Yani burada siz buna oy vereceksiniz, biz de oy verip vermemeye karar vereceğiz, bilelim.

BAŞKAN – Biz veririz, sen merak etme.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teklif sahiplerinden bilgi talep edelim.

BAŞKAN – Bir izah etsinler bakalım neymiş.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Başka söz almak isteyen varsa Başkanım?

BAŞKAN – Başka söz yok, size...

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Hayır, şöyle Sayın Başkan: Oylamadan evvel teklif sahibinin bunu bize şey yapması lazım, konuşulacaksa onun üstüne konuşulabilir yani böyle gelişigüzel neyi oylayacağız?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, kıymetli üyeler; tabii, bilindiği üzere 2015 sürecinden sonra özellikle taşeronların kadroya geçirilmesiyle ilgili bir düzenleme yapıldı ve bu düzenleme çerçevesinde de taşeron firmalarda çalışan temizlik, güvenlik veya kendi faaliyet alanına ilişkin pek çok personel büyükşehir belediyeleri veya belediyelerce, kamu kurumlarınca kurulan şirketlerde, personel şirketlerinde faaliyet göstermeye başladı. Tabii, bu da bu personelin faaliyet konularına ilişkin istihdamında bazı sıkıntılar ortaya çıkardı. Ne çıkardı? Tabii, çok önceleri, bundan yaklaşık sekiz-on yıl önce temizlik şirketleri, güvenlik şirketleri aynı yapı içerisinde teşkilatlanabiliyordu yani faaliyet konusu temizlik veya güvenlik olarak ayrılmak zorunda değildi ama güvenlik işinin niteliği gereği yani güvenlik personelinin niteliği gereği temizlik personelinin farklı olduğu ve bir noktada yaptıkları faaliyet bazı hususlarda hassasiyet taşıdığı için ayrı şekilde faaliyet gösteren farklı şirketler olarak yapılanmaları, kurulmaları zorunluluğu getirildi. Şimdi bu durum özellikle taşeronların kadroya geçirilmesinden sonra sıkıntı ortaya çıkardı. Neden? Taşeron firmalarda çok ciddi anlamda güvenlik personeli var, temizlik personeli var ve bu temizlik ve güvenlik personellerini aldıktan sonra tek bir personel şirketi içerisinde istihdam ediyorsunuz ve istihdam edilen personeller de... Eğer temizlik ve güvenliğin ayrı firmalar içerisinde yer almasını dikkate alırsanız bunları istihdam edemezsiniz temizlikçi veya güvenlikçi olarak. Bu ikiliği ortadan kaldırmak için madde, kamu kurumlarının kurmuş olduğu personel şirketlerinde istihdam edilen temizlikçi, güvenlikçi veya farklı faaliyetlerle istihgal edecek personelin istihdamına ve ilgili alanlarda faaliyet göstermesine ve istihdam edilmesine imkân sağlıyor.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Peki, şunu söyleyeyim de Sayın Başkan, siz ona göre değerlendirin: Yani bir defa bunun kanunda –böyleyse- açık yazılması lazım. Burada güvenlik personellerinin koruma

ve güvenlik hizmeti alanındaki faaliyetler dışında temizlik işine de bakabileceği gibi yani izahattan o çıkıyor. Ya da hangi alanda faaliyet yapacaksa onun da yazılması lazım. Çünkü öteki türlü, bu hâliyle geçerse bu bir güvenlik şirketi güvenlik dışında her işi dahi yapabilir, hiçbir sınırlama yok yani diğer bir limitet şirketten hiçbir farkı kalmıyor. Hâlbuki bunların kuruluşu, her şeyi daha özel kurallara bağlı, herkes bunu kuramıyor. Dolayısıyla burada bir anlam kargaşası olacaktır. Bence bunun bir haliyle geçmesi yanlış olacak. Yani en azından bu aşamada geri çekilmesi ve sonra tekrar değerlendirilmesi gerekir bunun.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Nasıl bir kargaşa Zeynel Bey?

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Yani şöyle: Güvenlik şirketinde temizlik yani taşeronla ayrılan personel... Taşeron yasası çıktı ve kadrolarında işime olduysa bu personelin nasıl kullanılacağına yönelik bir düzenleme olabilir. Yani güvenlik şirketi temizlik işi niye yapsın mesela? Kanunda kurulmadaki şeyi koruma ve güvenlik olan bir şirket, buna göre özel hükümlerle kurulmuş, özel maddelerle kurulmuş bir şirket niye temizlik yapsın yani mantığı ne bunun? Kanun yapma tekniği açısından bunu söylüyorum.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Şimdi, tabii bu, sadece bu taşeronlarla gelen personelin istihdamından ortaya çıkan zorunluluk nedeniyle sevk edilmiş bir madde ve hüküm. Ha, buna esas itiraz şu noktada yoğunlaşabilir, denilebilir ki: “Efendim, şu anda temizlik ve güvenlik firmaları var. Bunlar ayrı ayrı kurulmuş, ayrı faaliyet konularıyla iştigal eden şirketler. Şimdi, böyle bir şirket varken neden belediyeler için böyle bir düzenleme sevk ediliyor?” Belediyeler için düzenleme ortaya konulmasının sebebi oradaki –biraz önce Zeynel Beyin de ifade ettiği- personelin faaliyet göstermesine yani temizlik veya güvenlik hangi konuda işe alınmışsa o konularda istihdam edilmesini sağlamak için. Ha, bu itiraza dönük de yani “Temizlikçi ve güvenlikçi olarak ayrı ayrı kurulmuş şirketlere haksız rekabet olur veya onlar niye o şekilde kuruluyor da büyükşehir ya da kurumlardaki personel firmaları neden farklı kuruluyor?” diye bir itiraz olursa onunla ilgili de şöyle bir madde var ç) bendinde: “Bu şirketler kendi kurumları dışındaki özel ve kamu kurumlarına özel güvenlik hizmeti veremezler.” Yani bir haksız rekabet söz konusu olmasın, özel sektörün kurmuş olduğu güvenlik veya temizlik firmalarıyla ayrı ayrı kurulma şartını bu tür kurumların kurmuş olduğu personel firmalarında ayrı bir haksız rekabete neden olmasın diye belediyelerin veya başkaca kamu kurumlarının kurmuş olduğu personel şirketleri sadece o kurumun personel ihtiyacını karşılamak için istihdam edilir maddesi ç) bendine sevk edilmek suretiyle bu sıkıntının da ortadan kalktığı düşüncesindeyiz.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Takdir sizin, izahat teklif sahibinin, siz bilirsiniz.

BAŞKAN – Bir anlaşılmayan tarafı varsa bunu Genel Kurula gidinceye kadar o arada bir daha biz değerlendiririz.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Peki.

BAŞKAN – Önerge var, okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 22'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Süleyman Bülbül

Turan Aydoğan

Alpay Antmen

Aydın

İstanbul

Mersin

Zeynel Emre

İstanbul

Madde - Teklifin (a) bendinin çıkartılmasını teklif ederiz.

Gerekçe:

Özel güvenlik işinin uzman şirketler tarafından yapılması gerekmektedir.

BAŞKAN – Evet, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

23'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 23- 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 35- A) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç yıl süreyle; terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisaki yahut bunlarla irtibatı olduğu değerlendirilen Anayasa Mahkemesi üyeleri hakkında Anayasa Mahkemesi Genel Kurulunun salt çoğunluğunca; Yargıtay daire başkanı ve üyeleri hakkında Yargıtay Birinci Başkanlık Kurulunca; Danıştay daire başkanı ve üyeleri hakkında Danıştay Başkanlık Kurulunca; hâkim ve savcılar hakkında Hâkimler ve Savcılar Kurulu Genel Kurulunca, askeri hâkimler hakkında Millî Savunma Bakanının başkanlığında, Millî Savunma Bakanı tarafından birinci sınıf askeri hâkimler arasından seçilecek iki askeri hâkimden oluşan komisyonca ve Sayıştay meslek mensupları hakkında Sayıştay Başkanının başkanlığında, başkan yardımcıları ile Sayıştay Başkanı tarafından belirlenecek bir daire başkanı ve bir üyeden oluşan komisyonca meslekte kalmalarının uygun olmadığına ve meslekten çıkarılmalarına karar verilir. Bu kararlar, Resmi Gazetede yayımlanır ve yayımı tarihinde ilgililere tebliğ edilmiş sayılır. Meslekten çıkarma kararlarına karşı ilgili kanunlarda yer alan hükümler uyarınca itiraz edilmesi veya yeniden inceleme talebinde bulunulması üzerine verilen kararlar da Resmi Gazetede yayımlanır ve yayımı tarihinde ilgililere tebliğ edilmiş sayılır. Bu kişiler hakkında alınan kararlar onbeş gün içerisinde Devlet Personel Başkanlığına bildirilir. Görevden uzaklaştırılanlar veya görevlerine son verilenlerin silah ruhsatları ve pasaportları iptal edilir ve bu kişiler oturdukları kamu konutlarından veya vakıf lojmanlarından onbeş gün içinde tahliye edilir.

Bu fıkranın birinci paragrafı uyarınca görevine son verilenler hakkında bu maddenin (B) fıkrasının ikinci paragrafı hükümleri uygulanır. Ayrıca askeri hâkimlerin askeri rütbeleri, mahkûmiyet kararı aranmaksızın alınır.

B) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç yıl süreyle; terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisaki yahut bunlarla irtibatı olduğu değerlendirilen;

1) 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununa tabi personel Millî Savunma Bakanının onayı ile kamu görevinden çıkarılır.

2) 18/3/1986 tarihli ve 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanununa tabi personelden Türk Silahlı Kuvvetlerinde istihdam edilenler Millî Savunma Bakanının onayı ile kamu görevinden çıkarılır.

3) 13/6/2001 tarihli ve 4678 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetlerinde İstihdam Edilecek Sözleşmeli Subay ve Astsubaylar Hakkında Kanuna tabi personelden Türk Silahlı Kuvvetlerinde istihdam edilenler Millî Savunma Bakanının onayı ile kamu görevinden çıkarılır.

4) 10/3/2011 tarihli ve 6191 sayılı Sözleşmeli Erbaş ve Er Kanununa tabi personelden Türk Silahlı Kuvvetlerinde istihdam edilenler Millî Savunma Bakanının onayı ile kamu görevinden çıkarılır,

5) Millî Savunma Bakanına bağlı personel Millî Savunma Bakanının onayı ile kamu görevinden çıkarılır.

6) Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü personeli İçişleri Bakanının onayı ile kamu görevinden çıkarılır.

7) 11/10/1983 tarihli ve 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununa tabi personel, Yükseköğretim Kurulu Başkanının teklifi üzerine Yükseköğretim Kurulunun kararıyla; yükseköğretim kurumları ile yükseköğretim üst kuruluşlarındaki 657 sayılı Kanuna tabi personel bakımından ise yükseköğretim kurumları ile yükseköğretim üst kuruluşlarının en üst yöneticisinin teklifi üzerine, yükseköğretim kurumlarında üniversite yönetim kurulunun, yükseköğretim üst kuruluşlarında ise Yükseköğretim Kurulunun kararıyla kamu görevinden çıkarılır.

8) Mahalli idareler personeli, valinin başkanlığında toplanan ve vali tarafından belirlenen kurulun teklifi üzerine İçişleri Bakanının onayıyla kamu görevinden çıkarılır.

9) 657 sayılı Kanuna ve diğer mevzuata tabi her türlü kadro, pozisyon ve statüde (işçi dahil) istihdam edilen personel, ilgili kurum veya kuruluşun en üst yöneticisi başkanlığında bağlı, ilgili veya ilişkili olunan bakan tarafından oluşturulan kurulun teklifi üzerine ilgili bakan onayıyla kamu görevinden çıkarılır, Bu maddenin (A) fıkrasında belirtilenlerin işlemleri ise söz konusu fıkradaki usule göre yapılır.

10) Bir bakanlığa bağlı, ilgili veya ilişkili olmayan diğer kurumlarda her türlü kadro, pozisyon ve statüde (işçi dahil) istihdam edilen personel, birim amirinin teklifi üzerine atamaya yetkili amirin onayıyla kamu görevinden çıkarılır.

Bu fıkranın birinci paragrafı uyarınca görevine son verilenler bir daha kamu hizmetinde istihdam edilemez, doğrudan veya dolaylı olarak görevlendirilemez; görevinden çıkarılanların uhdelerinde bulunan her türlü mütevellî heyet, kurul, komisyon, yönetim kurulu, denetim kurulu, tasfiye kurulu üyeliği ve sair görevleri de sona ermiş sayılır. Birinci paragraf uyarınca Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğünden çıkarılanların, mahkeme kararı aranmaksızın, karar tarihinden geçerli olmak üzere rütbe ve memuriyetleri geri alınır, bu kişiler yeniden kamu görevlerine kabul edilmez ve onbeş gün içerisinde Devlet Personel Başkanlığına bildirilir. Bu paragrafta sayılan görevleri yürütmekle birlikte kamu görevlisi sıfatını taşımayanlar hakkında da bu paragraf hükümleri uygulanır.

Bu fıkraya göre görevlerine son verilenlerin silah ruhsatları, gemi adamlığına ilişkin belgeleri ve pilot lisansları iptal edilir ve bu kişiler oturdukları kamu konutlarından veya vakıf lojmanlarından onbeş gün içinde tahliye edilir. Bu kişiler özel güvenlik şirketlerinin kurucusu, ortağı ve çalışanı olamaz.

Bu fıkarda öngörülen usuller uyarınca, terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu değerlendirilerek idari işlem tesis edilmek suretiyle kamu görevinden çıkarılanların itirazları üzerine yapılacak değerlendirme sonucunda görevlerine iadesine ilişkin işlemler aynı usullerle yapılır. Bu kapsamda görevine iade edilenlere kamu görevinden çıkarıldıkları tarihten göreve başladıkları tarihe kadar geçen süreye tekabül eden mali ve sosyal hakları ödenir. Bu kişiler: kamu görevinden çıkarılmalarından dolayı herhangi bir tazminat talebinde bulunamaz. Bu personelin görevlerine iadesi, kamu görevinden çıkarıldıkları tarihte bulundukları yöneticilik görevi dışında öğrenim durumları ve kazanılmış hak aylık derecelerine uygun kadro ve pozisyonlara atanmak suretiyle de yerine getirilebilir.

C) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç yıl süreyle; haklarında (A) ve (B) fıkraları

uyarınca idari işlem tesis edilenler ile aynı gerekçeyle haklarında suç soruşturması veya kovuşturması yürütülenler, işlemi yapan kurum ve kuruluşlarca ilgili pasaport birimine derhal bildirilir. Bu bildirim üzerine ilgili pasaport birimlerince pasaportlar iptal edilebilir. İlgili pasaport birimine isimleri bildirilen kişilerin eşlerine ait pasaportlar da genel güvenlik açısından mahzurlu görülmesi halinde aynı tarihte İçişleri Bakanlığına iptal edilebilir.

Ç) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç yıl süreyle; terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı nedeniyle hakkında inceleme ve soruşturma yürütülen kişiler ile bunların eş ve çocuklarına ilişkin olarak yetkili kurul, komisyon ve diğer mercilerce ihtiyaç duyulan, 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu uyarınca müşteri sırrı kapsamında kabul edilenler hariç, telekomünikasyon yoluyla iletişimin tespiti de dahil olmak üzere her türlü bilgi ve belge, kamu ve özel tüm kurum ve kuruluşlarca vakit geçirilmeksizin verilir.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç yıl süreyle; kamu kurum ve kuruluşlarının personeline ve bunların eş ve çocuklarına ait olup Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilen ve faaliyet izni kaldırılan Asya Katılım Bankası AŞ. 'de veya bu Bankayla ilgili olarak Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunda, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunda ya da Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığında bulunan her türlü bilgi, bu personelin çalıştığı kurum ve kuruluşlarca talepte bulunulması durumunda gecikmeksizin verilir ve bu işlemlere ilişkin olarak 5411 sayılı Kanunun 73 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan sınırlama uygulanmaz.

D) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç yıl süreyle;

1) Türk Silahlı Kuvvetlerinden emekliye sevk edilen, kendi isteğiyle emekli olan, 31/1/2013 tarihli ve 6413 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Disiplin Kanunu hükümlerine göre Silahlı Kuvvetlerden ayırma cezası alan, Devlet memurluğundan çıkarılan, sözleşmeleri feshedilen, müstafi sayılan veya istifa eden subay, sözleşmeli subay, astsubay, sözleşmeli astsubay, Devlet memuru, işçi, uzman erbaş, sözleşmeli erbaş ve erler ile 926 sayılı Kanunun geçici 32 nci maddesi kapsamında haklarında işlem tesis edilenlerden,

2) Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığından emekliye sevk edilen, kendi isteğiyle emekli olan, ilişiği kesilen, disiplin hükümlerine göre meslekten veya Devlet memurluğundan çıkarılan, sözleşmeleri feshedilen, müstafi sayılan, istifa eden veya çekilmiş sayılan subay, sözleşmeli subay, astsubay, sözleşmeli astsubay, uzman jandarma, Devlet memuru, işçi, uzman erbaş, sözleşmeli erbaş ve erlerden,

3) 4/6/1937 tarihli ve 3201 sayılı Emniyet Teşkilat Kanununun 55 inci maddesinin ondokuzuncu ve yirminci fıkraları ile geçici 27 nci maddesi uyarınca resen emekliye sevk edilen, kendi isteğiyle emekli olan veya disiplin hükümlerine göre meslekten veya Devlet memurluğundan çıkarılanlar ile müstafi sayılanlardan, terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu değerlendirilenlerin rütbeleri ilgili bakanın onayıyla alınır. Bu kişiler görev yaptıkları teşkilata ve kamu görevine yeniden kabul edilmez, doğrudan veya dolaylı görevlendirilemez ve bu kişiler onbeş gün içerisinde Devlet Personel Başkanlığına bildirilir. Ayrıca bunlar uhdelinde taşımış oldukları mesleki unvanları ve sıfatlarını kullanamaz ve bu unvan ve sıfatlarına bağlı olarak sağlanan haklardan yararlanamaz. Bu kişilerin uhdelinde bulunan her türlü mütevellî heyet, kurul, komisyon, yönetim kurulu denetim kurulu, tasfiye kurulu üyeliği ve sair görevleri de sona ermiş sayılır. Bunların silah ruhsatları, emekli kimlikleri, gemi adamlığına ilişkin belgeleri, pilot lisansları ve ilgili pasaport birimlerince pasaportları iptal edilir. Bu kişiler özel güvenlik şirketlerinin kurucusu, ortağı ve

çalışanı olamaz.

E) Bu maddenin (A), (B) ve (D) fıkraları uyarınca haklarında işlem tesis edilenler uhdellerinde taşımış oldukları büyükelçi, vali gibi unvanları ve yüksek mahkeme başkan ve üyeliği, müsteşar, hâkim, savcı, kaymakam ve benzeri meslek adlarını ve sıfatlarını kullanamaz ve bu unvan, sıfat ve meslek adlarına bağlı olarak sağlanan haklardan yararlanamaz.

F) Bu maddenin (A), (B) ve (D) fıkraları kapsamındaki görevler yerine getirilirken görevin niteliğinden doğan veya görevle ilgili olmak şartıyla görevin ifası sırasında işlendiği iddia olunan suçlardan dolayı kamu görevlileri hakkında adli ve idari soruşturma ve kovuşturma yapılması ilgisine göre ilgili bakan, Cumhurbaşkanı veya yetkilendireceği Cumhurbaşkanı yardımcısının iznine tabidir.

G) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç yıl süreyle; terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu değerlendirildiği için görevden uzaklaştırılanlar veya açığa alınanlar hakkında ilgili mevzuatta yer alan;

a) Soruşturmaya başlama süresi uygulanmaz.

b) Disiplin soruşturması sebebiyle görevden uzaklaştırma süreleri bir yıl olarak uygulanır ve bu süre ilgisine göre ilgili bakan, Hâkimler ve Savcılar Kurulu, Yükseköğretim Kurulu veya ilgili kurul onayıyla bir yıla kadar uzatılabilir.

c) Adli soruşturma ve kovuşturma sebebiyle görevden uzaklaştırma veya açığa alma işlemlerinde değerlendirme süreleri uygulanmaz.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu gerekçesiyle haklarında görevden uzaklaştırma veya açığa alınma işlemi tesis edilen ve ilgili mevzuatında yer alan süreleri dolan kamu görevlilerinin durumu işlemi tesis eden makamca en geç üç ay içinde gözden geçirilir ve yeniden bu fıkra hükümlerine göre karar verilir. Karar verilinceye kadar, herhangi bir işleme gerek kalmaksızın görevden uzaklaştırma veya açığa alınma tedbirlerinin uygulanmasına devam olunur.

Bu maddenin (A) ve (B) fıkraları uyarınca haklarında işlem tesis edilecek olanlara yedi günden az olmamak üzere ilgili kurum tarafından uygun vasıtalarla savunma hakkı verilir. Verilen süre içinde savunmasını yapmayanlar, savunma hakkından vazgeçmiş sayılır.”

BAŞKAN – Konuşacak bir şey yok Hocam. Diğer maddelerin bir özeti bu.

Sayın Antmen, buyurun.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bu maddeye baktığımız zaman, bir hukukçu olarak tarihe not düşmek adına şunu söylemek istiyorum: Bu madde, bu teklif Anayasa’da öngörülen tüm temel hak ve hürriyetlerin her birine ayrı ayrı, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’yle öngörülen insan haklarına, her birine ayrı ayrı aykırı olup aynı zamanda temel hak ve hürriyetlerin özüne dokunmaktadır.

Ben şunu sormak istiyorum: Biz bu teklifi geçirdiğimiz ya da yarın Mecliste yasalaştırdığımız takdirde olağanüstü hâl kalkmış mı olacak, yoksa siyasi iktidar Büyük Millet Meclisini aracı kılarak, üç ayda bir uzattığı ve Meclise onaya gönderdiği olağanüstü hâli üç yıllığına onaysız bir şekilde hükme mi bağlatmış olacak? Biz yarın seçmenlerimize, halkımıza, milletimize “Türkiye’de olağanüstü hâl kalktı.” diyebilecek miyiz? Cevap veriyorum: Hayır.

Maddelerde diğer vekil arkadaşlarım ayrıntılı olarak anlatacaklardır. İkna etmemiz lazım, bu

maddeyi iyi incelememiz lazım, bu maddenin Komisyondan çekilmesi lazım. Üç yıl, evet, OHAL özellikle meslekten çıkarmalarla ilgili olarak üç yıl devam edecektir; üç yıl boyunca kamu görevlilerinin çalışma güvenliği olmayacaktır. Hadi, bir devlet memurunu kulağından tuttunuz, attınız -birazdan Anayasa hukukumuz Sayın Kaboğlu bunların Anayasa maddelerini de verecektir ama- hâkimleri ne yapacaksınız? Anayasa'nın 139'uncu maddesinin birinci fıkrası hâkimlere meslek teminatını getirmiştir. Bu maddeyle Anayasa'nın 139'uncu maddesinin birinci fıkrasını çiğneyemezsiniz en başta.

Askeri hâkimlerin rütbesi meslekten atıldığı anda sökülecek. Adam hâkim, bir kere hâkimlik teminatı var; ikincisi, hiçbir mahkeme kararı olmadan meslekten atacağız; üçüncüsü, bir de rütbelerini sökeceğiz tek bir kararla. Peki, hani olağanüstü hâl kalkmıştı?

Bunların her biri ayrı ayrı Anayasa'ya aykırı, tamam. Gelelim daha basit bir şeye: Adam gerçekten de terörist, gerçekten de suç işlemiş veya suç işleme yoğun şüphesi var; pasaportunu iptal ettik; evet, edilmelidir, kaçmasın, bağımsız yüce Türk adaleti önünde hesabını versin. Adamın eşinin ne günahı var? Ya kadın kanserse veya kocası, yurt dışına tedaviye çıkması gerekiyorsa ne olacak? Bunların vebalini ben, kusura bakmayın, üzerime almak istemem.

Haberleşme hürriyeti... Adam suç örgütleriyle iltisaklı, elbette gerekli yasal prosedür tamamlandıktan sonra takip edilecek, izlenecek. Karısını ve çocuklarını niye takip ediyoruz? Ondan da vazgeçtik, karısının, çocuklarının banka bilgilerine kadar gireceğiz ve en acısı (G) bendi; üç yıl için artık bazı kişilere yargı bağışıklığı getiriyoruz. Her bir maddesi, her bir fıkrası, her bir cümlesi Anayasa'ya aykırı olan bu hükmü eğer biz çıkarırsak Avrupa toplumundan da dışlanacağımızı söyleyerek lafı çok uzatmadan bitirmek istiyorum; teknik ayrıntıları sayın milletvekilleri anlatacaklardır. Hiçbir tartışmaya girmeden esasında Anayasa ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine aykırı olan bu hükmün tekliften çıkarılması gerekmektedir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Buyurun.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Bu değişiklik konusunda söylenecek çok şey var ama ben bu değişikliğin Anayasa'nın hangi maddelerine aykırı olduğu konusunda tek tek maddeleri söyleyeceğim. Anayasa madde 125, “Yargı yolu”; madde 40, “Temel hak ve hürriyetlerin korunması”; madde 38, dördüncü fıkra masumiyet ilkesi; madde 38, altıncı fıkra, ceza sorumluluğunun şahsiliği; madde 139, madde 22, “Haberleşme hürriyeti”; madde 22, ikinci fıkra, hâkim kararı olmadan haberleşme hürriyetini engelleme; madde 138, madde 13, madde 36, “Hak arama hürriyeti” ve madde, madde, madde; bu değişiklik tüm Anayasa maddelerine aykırıdır, hukuk devleti mantığına aykırıdır, temel hak ve özgürlüklere aykırıdır; maddenin başından sonuna kadar kesinlikle bu aykırılık açıkça görülmektedir ve geri çekilmesi gerekir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Buyurun.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Benim size bir tavsiyem var: Hiç böyle kanun, gerekçe falan filan bizim önümüze getirmeyin siz, deyin ki: “Biz hukuk devletine inanmıyoruz.” Bunun başka bir tarifi kalmadı. Özellikle bu madde sizin hukuk devletine inanmadığınızın açık kanıtıdır. Siz Sayın Kaboğlu'yla konuşurken espiyle karışık dediniz ki: “Anayasa bunlara uygun mu?” Evet, böyle bakmak lazım artık, Anayasa bu maddelere uygun

mu? Tabii, bunu bir ironi içerisinde söylüyorum ama bilin ki bir McCarthy dönemi başlatıyorsunuz, Türkiye'yi bir uçuruma sürüklüyorsunuz, hukuku katlediyorsunuz. Bu hâliyle önümüze bunu getirmeye hukukçu olarak nasıl kendinizi uygun buldunuz anlamaya çalışıyorum.

Şimdi, bu metnin içerisinde... Ya, daha önce yaptınız, kararnameyle beraber Hâkimler ve Savcılar Kurulunun yetkisini kullanmaya kalktınız. Bu abesi kamuoyu önünüze koydu. Şimdi o kadar çok ihlal var ki ama Yargıtay üyelerini, yüksek yargı üyelerini, Yargıtayın Birinci Başkanlık Divanından bilmem kimle kurulmuş bilmem ne kurulu, falandı filandı birtakım kurulların elinde görevinden uzaklaştırma diye düzenleme yapıyorsunuz. Ya, el insaf, el insaf; Anayasa'nın 159'uncu maddesi çok açık, hiç mi okumadınız ya bunu getirirken! "Kurul, adlî ve idarî yargı hâkim ve savcılarını mesleğe kabul etme, atama ve nakletme, geçici yetki verme, yükselme ve birinci sınıfa ayırma, kadro dağıtma, meslekte kalmaları uygun görülmeyenler hakkında karar verme, disiplin cezası verme, görevden uzaklaştırma işlemleri yapar..." Siz hangi hakla, en basitinden kurulun buradaki hakkını alıyorsunuz Yargıtayın Birinci Başkanlık Divanından bilmem kime, falancanın bilmem neresindeki bilmem kime teslim ediyorsunuz. Ya, hep beraber hukuk fakültelerinde okuduk, hepimiz anayasa hukuku okuduk, insan biraz kızarır bunları getirirken, başka nasıl anlatalım biz size? Geçireceksiniz bu maddeleri biliyorum ama ikrar edin, deyin ki "Biz hukuk devletine inanmıyoruz." Bırakın hukuk devleti mücadelesini biz verelim ama unutmayın ki hukuk devleti hepimize lazımdır. Burada kurduğunuz bu tek adam tablosu, bu atanmışlara bağlanmış Anayasa gereği münhasıran erkler ayrılığı doğrultusunda yargı tarafından kullanılan yetkilerin aradaki birtakım kademelere, hatta birim amiri tarafından bilmem ne amirine görevden uzaklaştırmayı verebileceğiniz bu teklifi unutmayın, aklınızın bir köşesine yazın. İnsanlar yarın yanınıza gelecekler ve sizden yardım isteyecekler, elinizden hiçbir şey gelmeyecek çünkü birbirine nefretle yaklaşan bir toplum oluşmaya başladı. Şu yaratacağınız hüküm zannetmeyin ki kontrolünüzün altında kalır. Birbirine çelme atacak herkes, nasıl FETÖ'cülükte atılırsa, nasıl birbirlerini karaladırsa, en yakın akrabalarınız bile hiç ilgisi olmadığı hâlde FETÖ'den dolayı soruşturmaya alındırsa bu getireceğiniz kanunla beraber insanlar birbirlerini ihbar edecekler birim amirlerine.

Yargı yetkisini devrediyorsunuz. Ya, Anayasa açık, erkler ayrılığı. Madde 9 açık, madde 10 açık, madde 11 açık. Benim bunları size okumama gerek var mı? Anayasa'daki erkler ayrılığı açık. O kadar çok hukuksuzluğu bu maddenin içerisine sığdırdınız ki insan hangisine değineceğine şaşırıyor. Sadece bir tanesini cımbızla çektim, önünüze koydum; bir hâkim ancak HSK kararıyla açığa alınabilirken... Bir anlatın ya, bunu nasıl yapacaksınız? Teklifi getiren arkadaşlar bir anlatın bize, alın elinize bu Anayasa'yı, bir anlatın ya, bizi niye burada yoruyorsunuz? Bunun gibi, kamu görevlilerinin tamamını bu silsile içerisinde -yarın sizi de takmayacaklar, bu sözlerimi kayda geçin, yasama organı burada tasfiye edilmiş hâldedir- sadece Cumhurbaşkanına bağlı bir silsile içerisinde -umarım Sayın Cumhurbaşkanı da o silsileyi kontrol edebilir ileride, yine böyle "Allah bizi affetsin." denilecek yapılar buralara sızmaz- böyle vererseniz ve hak arama hürriyetini üç yıl sonraya bırakırsanız az önce buradaki (G) maddesinde söylenildiği gibi, Anayasa'daki özel hayatın dokunulmazlığını yok sayarsanız, Anayasa'daki haberleşme hürriyetini yok sayarsanız... Yargı kararı önünüzdeyken bunları yok sayabilirsiniz, bunları beraber değerlendirebiliriz. Ama "iltisakı olduğu değerlendirilen..." Ya, bu nedir, kim değerlendiriyor, nasıl oluyor? Yarın sizi de bizi de böyle "iltisakı oldu" diye değerlendirirlerse ne yapacağız? Onlarca gazetecinin davasına girdim ben. Hatta burada bir arkadaşımız oturuyor, bugün yok, Ahmet Şık, "İmamın Ordusu" diye bir kitap yazdı, FETÖ'cüler onu aldılar. Aradan bir zaman geçti, solculuk yaptı, FETÖ'cü diye alındı. Gidin Silivri'ye, bakın cezaevinde hemen hemen herkesle ilgili FETÖ/PDY örgütü üyesi diye yargılama yapılıyor, bütün solcular, solcuların tamamı şu anda FETÖ/PDY üyesi, ayıptır ya! Böyle bir şeyle yola çıkacağız Anayasa'da... Ben de sayayım size buradaki maddeleri, lütfeder bakarsınız belki. Sayayım isterseniz: Madde 1, bir defa hukuk devleti ilkesini yok ettiniz,

sakın savunmayın karşımızda, sakın bize “Sivil toplum kuruyoruz.”, efendim, “Hukuk devletini inşa ediyoruz.”, “erkler ayrılığı” falan filan demeye kalkmayın, biz sizi dinlemiyoruz arkadaşlar. Siz bu hikâyeyi kendi kendinize anlatacaksınız.

BAŞKAN – Biz sizi dinliyoruz Turan Bey, buyurun.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Efendim, ben size söylemiyorum, zatıalinizi...

BAŞKAN – Olsun.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Grup başkan vekiliniz birazdan onları söyler, İstanbul Barosuna darbe yaparken sivil toplumu anlattı bize, birazdan da onları söyler.

Şimdi, madde 1, madde 9, madde 10, madde 11, madde 36, madde 38/4, madde 20, madde 22, madde 159/8, madde 139, madde 40. Tazminatları yok sayıyorsunuz, hak aramayı yok sayıyorsunuz, “İltisakı olduğu değerlendirilen...” diyorsunuz, okuma yazması bile olmayan insanları bu görevlere getirdiniz, rektörleri bile artık üniversite öğretim üyelerinden yapmayacak yasal düzenlemeler yaptınız, okuma yazması olmayan adamları kamu görevlerine neredeyse doldurdunuz.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Kim onlar ya, okuma yazması olmayan?

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Pardon?

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Okuma yazması olmayan kimi nereye getirdik?

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Ya biz zaten sadece diplomalı olanlara “okuma yazması olmayan” demiyoruz, diplomayla okuma yazması olup olmamayı ayırdık birbirinden, şimdi girmeyelim o konuya.

ABDULKADİR ÖZEL (Hatay) – Nasıl ayırıyorsunuz?

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Ben ayırıyorum. Okuma yazmayı algılama yeteneği olarak algıladığım için sadece okumak yazmak yetmiyor.

ABDULKADİR ÖZEL (Hatay) – Öyle mi? Otorite siz misiniz bu konuda?

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Şimdi, efendim, kamu görevine bir dünya boş insan doldurdunuz, ya, ne anlatıyorsunuz? Birtakım boşları aldınız, yerine başka boşları dolduruyorsunuz.

Şimdi, bu insanların eline de bizim toplumumuzun tamamını bırakacaksınız, yarın eşimiz, dostumuz, arkadaşlarımız bu insanların eline şu McCarthy Anayasası’yla beraber... Elinizdeki Anayasa’ya tahammül edemiyorsunuz ya, bu kadar madde saydım size, hadi çıkın bunların karşısında deyin ki: “Doğru, getirdiğimiz kanun doğru.” deyin. Ben hukukçu olarak sizinle tartışmaya varım, anlatın bunların karşısında, anlatın, ne olursunuz anlatın ya. Sayın Özkan, anlatın bize, burada sivil toplum yaptığınızı anlatın.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Anlatacak.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Anlatın, erkler ayrılığına uygun yaptığınızı anlatın bunları. Anlatın, burada hak arama hürriyetini anlatın bize. Yıllar önce bunları anlatıyordunuz, şimdi geldiniz mazlumun yerine oturdunuz, başka şeyler yapıyorsunuz. Biz takip ettik derneklerde orada burada...

BAŞKAN – Turan Bey, bırakın şimdi dışarıdaki şurayı burayı da...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Efendim ben beyefendiyle dostluğa istinaden söylerim, kendisi cevap verir.

BAŞKAN – Turan Bey yani bununla ilgili... Başkasının ne anlatacağına boş verin siz.

SABRİ ÖZTÜRK (Giresun) - Komisyona gelin.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Pozisyon şu: Hukuk devletini katlediyorsunuz, sakın ola “Hukuk devletinin sahibiyiz.” diye ortaya çıkmayın. Yaptığınız bir McCarthy yasal düzenlemesidir. Toplumda süre avı başlatıyorsunuz, bu toplum yeterince zaten birbiriyle barışık olmaktan uzaklaştı. Koyacağınız bu yasalarla beraber toplumu birbirine düşüreceksiniz, kardeşliği bozacaksınız, muhbirler yeşerteceksiniz, birbirini katleden insanlar yeşerteceksiniz. Bırakın her şey hukukun içerisinde yeşersin. Burada hâkimler eliyle yapılacak bir dünya işi aldınız idari kadroların eline teslim ediyorsunuz. Bu ülkede hukuku katlediyorsunuz, Anayasa’nın bu kadar maddesini saydım, bir o kadar daha var. Anlatın bize de biz de ikna olalım. Bunun çok olağan dışı bir madde olduğunu burada biz anladık, toplumumuz yaşayarak anlamasın, bunu bu tekliften çıkaralım, millet rahatlasın. Yoksa bugün bu maddeyi geçirerek, söylediğim gibi, siz aslında bir düzen değişikliği yapıyorsunuz, bizi kandırmayın. Baştan beri “sistem” “sistem” “sistem” diye anlata anlata geldiniz, bu gördüğünüz hukuk devletinin imhasıdır. Bırakın Anayasa’yı, Anayasa o kadar önemli değil, bu imhadır. Bunu geçirirsiniz. Bunu Anayasa Mahkemesine götürürüz, doğru değerlendirir, yanlış değerlendirir bilemiyorum ama bu zihniyet hukuk devletinin imhasıdır, bunun yasadın, yasa teklifinden çıkarılmasını talep ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sibel Hanım, buyurun.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Evet, gerçekten yapılan bu düzenlemenin tamamı dışında 23’üncü maddenin de özel bir önemi var. Gerçekten içeriğine baktığımız zaman üç yıl sürecek olan ve KHK’yle yapılan ihraçları kalıcı kılan ve hangi alanda olursa olsun bütün kamu görevlilerini gerçekten güvencesiz kılan, çalıştığı kurumun bir üst amirinin, işte söylendiği gibi, bir iltisakıyla işte bir oluşuma, gruplara üyeliği, mensubiyeti, iltisakı, irtibatı değerlendirilen, bir nevi bir kanaatle, hiçbir somut delil olmadan bir kanaatle...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Yargı kararı olmadan...

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Evet, yargı kararı olmadan ihraç edilebilmenin önü açılıyor. Bütün kurumlar, Millî Savunmadan tutun, TSK, emniyet, jandarma, YÖK, biraz ayrıntılı değineceğim, bütün alanlarda çalışan, kamu kurumlarında çalışanların, kamu görevlilerinin uzaklaştırılması. Artı, birçok madde de var içerisinde; işte, haklarında soruşturma olan kişilerin pasaportlarının iptal edilmesi, eşlerinin pasaportlarının iptal edilmesi, eş ve çocukların dinlenmesinin önü açılıyor, bilgi belge her türlü açılıyor ki evvel ki maddelerde konuşmuştuk kişisel verilerin korunmasıyla ilgili. Çok daha önemli, OHAL döneminde kayyum olarak yetkilendirilen TMSF’nin görevi en az üç yıl devam edebilecek, varlıklara el koyabilmesi dâhil TMSF’nin görevleri, ceza soruşturması, kovuşturması, bunlar kesinleşinceye kadar satış, tasfiye işlemlerini yerine getirecek. Gerçekten madde bir hukuk garabeti olarak bu Komisyonun -maalesef önümüzdeki hafta da Genel Kurulda eğer yasalarsa- tarihine geçmiş olacak.

Gerçekten bir keyfiyet var. Bu, bizim dile getirdiğimiz, kaygılandığımız bütün çekincelerimiz tek adam rejiminin keyfiyetine bir bir yaşamaya başladık. Bu rejimle beraber bu Meclise ilk gelen bu kanun teklifi de bunun bir açık delilidir. Bir keyfi yönetim anlayışı ve bir kadrolaşmanın yolu açılacak. Hiçbir hukuki delil, dayanak olmadan ihraçlarla karşı karşıya kalacağız. Hiç kimsenin iş güvenliği olmayacak, can, mal güvenliği olmayacak, işte, TMSF’ye verilen görevlerle birlikte.

Gerçekten biz dünden itibaren bu teklifi burada tartışıyoruz. Anayasa’ya aykırı bütün yönlerini, uluslararası sözleşmelere aykırı bütün yönlerini bütün maddeleriyle beraber ortaya koyduk. Burada birçok kurumu ilgilendiren düzenlemeler yapıldı. Ama kurumların yetkilileri yok burada. Onların değerlendirmeleri, önerileri, çekinceleri hiçbir şekilde buraya yansıtılmamış. İşte Adalet ve Kalkınma

Partisi teklif sahibi grup başkan vekilleri nöbetleşe geliyorlar buraya, yine Adalet Komisyonumuzun Adalet ve Kalkınma Partililerinden oluşan komisyonuyla birlikte bir düzenleme geçiyor şu an. Gerçekten bu düzenlemeyi kimin hazırladığını biz bilmiyoruz. Kim hazırladı bu düzenlemeyi? Biz muhalefet partisi temsilcileri olarak başta Adalet Komisyonu, Anayasa Komisyonu üyeleri, farklı komisyonlardan milletvekilleri bize verilen, gerçekten halkın bize verdiği büyük bir sorumlulukla buradaki bütün kaygılarımızı bütün ayrıntılarıyla dile getirdik, tarihe not düştük. Belki burada kısmen kendilerini ilgilendiren, işte, kamu görevlilerinin şahitliğinde, basının şahitliğinde görevimizi yerine getirmeye çalışıyoruz. Ve gerçekten çok nitelikli, teknik ayrıntılarıyla, hukuksal dayanaklarıyla dile getirildi her şey. Bunların gerçekten yok sayılması, hiçbir tepkinin olmaması karşılığında ya bir öneride bulunuyoruz en azından bu tartışmaya açılır, nasıl düzeltelimiz diye... Gerçekten kanunî bir düzenleme geçiyor şu an Parlamentonun çatısı altında ve bunun hiçbir şekilde kamuoyunu bilgilendirme noktasında, ilgili kurumları bilgilendirme, sivil toplum kuruluşlarını... Ve bütün 81 milyon için hayati düzenlemeleri yapıyoruz burada.

Son olarak, YÖK’le ilgili ben burada bir açıklama yapmak istiyorum: 23’üncü maddeyle 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’ye eklenen bu geçici 35’inci maddenin 7’nci fıkrası diyor ki: “1983 tarihli, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununa tabi personel Yükseköğretim Kurulu Başkanının teklifi üzerine Yükseköğretim Kurulu kararıyla...” Yani akademik personele bu karar ile ihraç yolu açılabilir. Artı, 10’uncu fıkra diyor ki: “Bir bakanlığa bağlı, ilgili veya ilişkili olmayan diğer kurumlarda ise her türlü kadro, pozisyon ve statüde istihdam edilen personel birim amirinin teklifiyle...”

Sayın Başkan, şimdi, üniversitelere baktığımız zaman, üniversiteler özerk, kamu tüzel kişiliği olan kurumlar ve hem 10’uncu madde kapsamında yer alıyor ve bir üst amirinin teklifiyle akademik personel görevinden ihraç edilebilir. İşte, bir kanaatle bir değerlendirmeye, ucu çok açık, bilmiyoruz. Ve aynı zamanda Yükseköğretim Kurulu kararıyla olacak.

Şimdi, karşımda Yükseköğretim Kurulundan değerli hocalarımız, değerli Başkan Vekilimiz Safa Hocamız, burada, ben kendisinden gerçekten bununla ilgili... Çünkü burada milyonlarca akademik personelin hayati iş güvencesiyle ilgili bir değerlendirme ve bir düzenleme geçecek. Ben gerçekten bu teklifin nasıl hazırlandığını ve kendisinin bununla ilgili görüşlerini merak ediyorum. Bu, akademisyenlerin özlük hakları, güvenceleri, iş güvenceleri, özgür, bağımsız bir şekilde görevlerini yapması açısından çok önemli. Bu ikilemi nasıl kaldıracaksınız? Bunlardan hangi kapsamdakiler akademik personel diye değerlendirilecek? Lütfen, Sayın Hocam, Komisyona, teklif sahiplerine, Komisyon Başkanlığına ve bizlere bu konuda bilgi verebilir misiniz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Hocam, buyurun.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Teşekkürler.

Sayın Başkan, sayın üyeler, baylar, bayanlar; ben izninizle Turan Bey’in konuşmasından ve sizin konuşmanızdan küçük birer düzeltmeyle söze başlamak istiyorum. Turan Bey “hukuk devleti” dedi, hayır, ben kanun devletine razıyım, “hukuk devleti” diye çok lüks konuştu. Dolayısıyla onun çok berisindeyiz, onu kullanmak için hayli mesafe almamız gerekir. Bir de sizin belirttiğiniz, “Bu, toplam bu yasanın özeti.” biçimindeki beyanınızı şöyle düzeltmek istiyorum: Bu madde, bu geçici madde aslında iki yıl süre boyunca çıkarılan 30 olağanüstü hâl kanun hükmünde kararnamesinin özeti. Ama şu konuda zannediyorum ortağız bütün burada bulunan hukukçular: 4,5 sayfaya yayılan böyle bir

metinle ben hukuk kuramcısı olarak, siz de hukuk uygulayıcısı olarak herhâlde ilk kez karşılaşılıyor. Böyle bir metinle ilk kez karşılaşılıyor, bu konuda zannediyorum bir uzlaşma söz konusu.

Şimdi, burada tabii ki söylenecek çok şey var ama söylemenin de sözün de pek bir anlamı yok gibime geliyor. Sevgili Başkan, değerli üyeler; ben bunu okurken, sayın üyeyi dinlerken Tanzimat Fermanı’nı hatırladım, Gülhane Hattühumayunu bir cümlelik ama kavaninle başlıyor, yüz yetmiş dokuz yıl önce bu topraklarda kanunun temelini atan metin. “Yüz seksen yıl sonra buraya mı gelecektik?” diye dehşetle, içim sızlayarak bunu dinledim. Sadece burada paragraf paragraf aynı yanlışların, aynı formüllerin yer alıyor olmasından değil... Nedir o, birkaç kez tekrar etmek zorunda kaldım: “Millî Güvenlik Kurulunca devletin millî güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum ve grupların üyeliği” bu genel bir formül. Yani bu hiçbir zaman bize gösterilmedi, bu kararda ne var, neye göre alınmış bu karar, kimlerin imzası var, hiçbir zaman bunu göremedik. Bu kararların muhatapları...

Sayın Başkan, telefon görüşmeleri burada yapılmaya iyi olur. Yani çok ciddi bir konuyu tartışıyoruz, benim konsantrasyonum azalıyor.

BAŞKAN – Burada telefonla konuşan yok Hocam.

Devam edin Hocam siz.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Belirttiğim gibi, burada böyle bir formül kullanılıyor ve bu formül bırakın hukuku, kanunla ilgili veyahut da herhangi bir hukuki işlem, somut hukuki işlem; nedeni, konusu, şekli, amacı belli olan bir hukuki işlem nitelemesini hak etmiyor ve bu sıralamayla sonuna kadar aynı yanlışlar devam ediyor.

Şimdi, ben tabii ki değerli üyelerin yaptığı gibi Anayasa maddelerini sayacak değilim. Bana yollama yaptılar ama mümkün değil, bu Anayasa maddelerinin tüketilmesi mümkün değil, birçoğunu saydılar zaten. Ama Anayasa bütününe sirayet ediyor buradaki düzenlemeler ve benim nitelememle, maalesef, burada sadece Anayasa’ya aykırı değil, bunun temelini oluşturan hukuki işlemlerin önemli bir kısmı hukuken yok hükmündedir. Çünkü hukuken neyin var olduğunu öne sürmek için sadece Türkiye’nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelere değil... Önümüzde yer alan, elimizde bulunan Anayasa, Anayasa’nın 11’inci maddesine göre dün de bugün de üstün ve temel hukuk kurallarıdır. Anayasa, yasa, tüzük -tüzüğün yerini Cumhurbaşkanlığı kararnamesi almış bulunuyor- yönetmelik; bu normlar hiyerarşisi devam ediyor. Şimdi, bu çerçevede ben bunu herhangi bir hukuki işlem kategorisine oturtamıyorum. Eğer bu yasalaşırsa eminim, inanıyorum ki Anayasa Mahkemesi bunu iptal edecektir çünkü Anayasa Mahkemesinin elinde, önünde artık 148’inci madde fıkra (2) benzeri bir şey de bulunmamaktadır, bir yetki sınırlaması da olmadığı için bu tümünden Anayasa’ya aykırıdır. Bu, keyfi işlemlerin üç yıl daha, görünür olmayan bir biçimde bütün Türkiye genelinde yaygınlaşmasının önünü açacak olan bir yazım tarzını içeriyor, anayasal bütün güvenceleri ortadan kaldırıyor.

Sayın Başkan, değerli üyeler; ben sözümü uzatmadan... Aslında bütün anayasal hükümlerin ötesinde şu temel kural hiçbir biçimde farklı görüşlerimiz, farklı inançlarımız, cinsiyetlerimiz söz konusu olmadan hepimizi zannediyorum düşündürmelidir: “Topluca Türk vatandaşlarının millî gurur ve iftiharlarda...” diye başlayan “Başlangıç” kısmının sondan üçüncü paragrafında “...nimet ve külfetlerde ve millet hayatının her türlü tecellisinde ortak olduğu, birbirinin hak ve hürriyetlerine kesin saygı, karşılıklı içten sevgi ve kardeşlik duygularıyla ve ‘Yurtta sulh, cihanda sulh’ arzu ve inancı içinde, huzurlu bir hayat talebine hakları bulunduğu...” Kimse başkasını sevmek zorunda değil ama bizim her birimizin burada barış içerisinde yaşama hakkımız var. Birçok anayasal düzene göre bizim bir avantajımız, üstünlüğümüz, Anayasa’mızda barış hakkının hem bireysel hem kolektif olarak öngörülmüş olması.

Anayasa'nın diğer bütün hükümlerinin ötesinde, toplumumuzun barış içerisinde yaşaması için, gelecek kuşaklara barışçıl bir toplum mirası bırakmamız için bir şey olarak değil, bir Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olarak, eşit yurttaş olarak -lütfen, ne olur- rica ediyorum; bu maddeyi ya çıkaralım ya da ciddi biçimde gözden geçirelim.

Değerli Başkan, sayın üyeler; hepinize saygı ve sevgilerimi iletiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Zeynel Bey, buyurun.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Şimdi, Sayın Başkan, kamuoyunda şöyle bir soru var, şöyle de bir algı var: Türkiye’de OHAL ilan edildi, OHAL ilanından bugüne kadar çeşitli düzenlemeler oldu, bizim buna itirazlarımız oldu, ancak 19 Temmuz itibarıyla OHAL’in kalktığı yönünde bir algı var. Şimdi, bunun gerçek olup olmadığını birkaç meseleden lütfen değerlendirmenizi istiyorum. OHAL ilan edildikten sonra -biliyorsunuz, Anayasa’nın 120’nci maddesine göre bu ilan edildi- ve OHAL döneminde hangi düzenlemelerin yapılacağı, hangi alanlarda kanun hükmünde kararname çıkarılacağı yine Anayasa’da hükme bağlanmıştı.

OHAL ilanından sonra biz sürekli dedik ki: “Çıkan kanun hükmünde kararnameler -yani işte, kış lastiği gibi, lazer epilasyon merkezleri gibi- FETÖ ve benzeri terör örgütleriyle ilgisi olmadan, tamamen keyfiyete dayalı, kanun hükmünde kararname çıkarılmasını gerektirecek hiçbir gerekçe olmadan, keyfiyetle çıkarılan KHK’ler ve bunlar yasamayı işlevsizleştiriyor.” itirazlarında bulunuyorduk hatırlarsanız yaygın olarak ve çok sayıda KHK’yle ilgili de en başta hukuk devletinin tesis edilebilmesi açısından Anayasa Mahkemesine başvurular yapmıştık. Şimdi, bizim o başvurularımız hep reddedilmişti, genelde hepsi reddedildi ve Anayasa Mahkemesinin incelemediği birkaç KHK de yine var Mecliste görüşülme.

Şimdi, buradaki geçtiğimiz dönem bu OHAL’le ilgili meseleler üç ayda bir değerlendiriliyordu, şimdi üç yılda bir değerlendiriliyor. Bu, bu işin olumsuz tarafı olarak da görülebilir. Tek olumlu tarafı var, o dönem içerisindeki işlerde yargı yolu da kapalıydı, şimdi idari yargıya başvurabiliyorlar. Ama öte yandan, üç aydan da üç yıla çıkmış durumda. Yani bu hâliyle baktığımızda OHAL kalkıyor mu, kalkmıyor mu? Gerçekten, 12 tane Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıktı, toplam 1.530 madde, hepsini inceledim. Bu 1.530 madde... Yani Anayasa’nın 104’üncü maddesi gereği hangi alanlarda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılabileceği belirtilmiş. Siz de lütfen, istirham ediyorum, o maddelere bir bakın, 104’üncü maddeye uyuyor mu, yoksa gene yasamanın düzenlemesi gereken... Mesela çok açık örnekler verilebilir, “Bir alanda kanunla düzenlenmiş bir mesele varsa o konuda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılamaz.” gibi. Hâlbuki bunun yüzlerce örneği var o 1.530 içerisinde. Şimdi, bu hâliyle baktığımızda OHAL KHK’sinin yerini Cumhurbaşkanlığı kararnamesi almış durumda. OHAL’de yapılacak ihraçların yerini de bugün burada çıkartılacak bu 23’üncü maddeyle birlikte ihraçlar almış durumda. Bir değişiklik yok açıkçası, arada ufak tefek farklılıklar var; birinde yargı yolu var, birinde üç ay üç yıla çıkmış durumda.

Şimdi, gelelim içeriğine, cezanın şahsiliği ilkesi yüzyıllar önce hukuk sistemine girmiş bir şey yani bugünün şeyi değil. Biriyle ilgili herhangi bir şekilde bir idari karar verildiğinde eşini ondan sorumlu tutamayız, çocuklarını tutamayız yani bu bizim gerçeğimiz. Bakın, hep ben bunu söyledim ve özellikle mesela ailesinden biri FETÖ’den tutuklanan siyasetçilerin isimlerini de dile getirmemeye özen gösterdim. Ya, kendimizle çalışmayalım, cezanın şahsiliği diyoruz, “Adamın kardeşi FETÖ’den tutuklanmış, adam şunu olmuş.” diye dile getirenler oluyor, saygı gösteririm ama hâl böyleyken, siyaset açısından bakıldığında kamuoyunda böyle bir algı varken bunu vatandaş nezdinde değerlendirdiğimizde böyle bir şeyin kanun hükmüne bağlanması yani birinin işlediği iddia olunan ya da ortada hani henüz bir

ihraç kararı varken onun eşiyle ve çocuklarıyla ilgili yapılacak bir düzenlemeyi kanun hâline getirmek kabul edilir bir şey değil, hukuk devletinde böyle bir şey olmaz. Yine bütün buralarda bütün bu işlemleri yapan... Bakın, bu kanun hükmünde kararnamelerin yani Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin sağlıklı olmadığını, zaten çıkan şeylerin üzerinde durulamayacak düzenlemeler de bulunduğunu ilk anda gösterdi. Mesela rektörlerin profesör olmadan atanacağına yönelik düzenleme çıktı, dört gün sonra “Ya, yanlış yaptık.” dendi, vazgeçildi bundan. Şimdi, dolayısıyla, aslında özü ne biliyor musun? Oturup bunları ne Cumhurbaşkanı tek başına yapıyor ne sizler yapıyorsunuz; bürokratlar yapıyor, getiriliyor -bir keyfiyet, kolaylık var- kimse konuşmuyor ve bu şekilde geçmiş oluyor. Demokrasi zaman ister, demokrasi görüşmek ister. Hata yapmamak için bu prosedürler icat edilmiş, komisyonlar bunun için var, Genel Kurul bunun için var, muhalefet şerhleri bundan yapılıyor; doğru düzenlemeler, doğru kanunlar çıksın diye. Yani bunlar böyle zahmetli olsun diye yapılan işler değil.

Dolayısıyla bu 23’üncü madde hakikaten geçerse Türkiye üç yıllık bir süre içerisinde -aradaki o bahsettiğim fark dışında, onun da artısı, eksisiyle birlikte- OHAL devam etmiş olacaktır. İsminin değişmesinin bir önemi yoktur, OHAL dönemi uygulamaları aynen devam etmiş olacaktır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim.

Tufan Bey, buyurun.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Arkadaşlarımız gerçekten çok güzel açıkladılar, özellikle Turan Bey de, hocam da, diğer arkadaşlarımız da. Ben, onların söyledikleri, sayın sözcümüzün de söylediklerine bire bir katılıyorum. Yani hukuk devleti artık lüks, hakikaten kanun devleti bile lüks.

Şimdi, İttihat ve Terakki’yi hepimiz eleştiriyoruz, sizler daha çok eleştiriyorsunuz ama o dönemin en çok eleştiri alan bir noktası “Yok kanun, yap kanun.” diye bir şey ki o dönem bundan yaklaşık yüz küsur yıl önceki bir dönem. “Yok kanun, yap kanun.” hiçbir hukuk tekniğine uymuyor. Herhâlde hocam daha güzel izah etti o konuları.

Şimdi değerli arkadaşlarım, ben birkaç şey söyleyeceğim. Sayın Zeynel Emre dedi ki: “Üç yıl.” Şimdi olağanüstü hâl de çıkarken üç aydan daha az sürecek diye çıkmıştı, iki yıl sürdü. Buna üç yıl diyoruz, üç yıl sonra bakalım önümüze ne gelecek eğer bu iktidar böyle devam edecek olursa. Ben bunun altında başka bir şey arıyorum yani dokunulmaz alanlar yaratılıyor. Cumhurbaşkanı zaten dokunulmıyor, MİT’e zaten dokunulmıyor; birçok yere dokunulmıyor. Cumhurbaşkanı bağlı olan bir kısım insanlara, kurumlara da dokunulmıyor; işte burada bunun bir düzenlemesi daha getirilmiş; Cumhurbaşkanının, bakanın ya da Cumhurbaşkanı yardımcısının vereceği izne tabi göreviyle ilgili suçlarda diyor yani art niyetli davranabilirler, liyakatleri yetmediği için yanlış iş yapmış olabilirler. Hiçbirisine adli ve idari soruşturma ve kovuşturma yapılması yargının elinde değil. Diyelim ki yargının elinde olsa ne olacak? Şimdi yargıçlar da kendilerine FETÖ’cü yahut terör örgütüyse iltisaklı diye... İltisaklı ne demek, tabii, bilen yok daha, iki senedir bir iltisak kelimesi çıktı. “Bana iltisaklı demesinler.” diye karar veremiyor adamlar. Yani eskiden savcılar mesela tutuksuz gelenleri tutuklamaya sevk etmeksizin dava açabilirlerdi, şimdi böyle bir şey mümkün değil, kendi aralarında da aynı şeyi söylüyorlar: “Ben sevk edeyim, hâkim baksın.” Hâkim diyor ki: “Ben de tutuklayayım, asıl mahkeme baksın.” Asıl mahkeme diyor ki: “Ya, bir hüküm verelim bakalım.” Yıllarca o FETÖ yargılamaları döneminde de –Turan Bey çok iyi biliyor, İstanbul’da zaman zaman da görüşürdük- FETÖ’cü hâkimler o sanıklara ağır hakaretler ederek tutuklu tuttular ve bunları televizyon programlarında savunan bir kısım insanlar da buraya Adalet ve Kalkınma Partisinin milletvekili olarak geldiler, daha sonra FETÖ

düşmanı oldular, antiFETÖ'cü oldular, antidarbeci oldular. Acayip acayip şeyler yani insanın aklı fikri ermiyor burada gördük... Burada ve dışarıda nerede görürseniz görün böyle bir yapı hâkim oldu ülkemize ya, çok yazık. Yani ülkemizin insanların çalışma azmini ellerinden aldık, bu yargıçlarımızın filan da bu bağımsız karar verme, adaletli davranma, vicdanlarına göre karar verme duyarlılıklarını ellerinden aldık; işin kötüsü o yani insanın dokusunu bozuyoruz. Bu yasa da insanın dokusunu bozacak. Yani üç aydı iki yıl oldu, iki yıldır şimdi üç yıl diyoruz, üç yıl sonra ne olacak? İnanın kimse bilmiyor. Yani böyle bir düzenlemenin hiçbir kanun teklifinde yeri yok. Yani en çok şöyle diyebiliriz, bir söz var: Zulmünüz artsın ki tez zeval bulasınız diye. Bu zulmün artık zirvesidir, böyle diyorum. Bu tekliften çıkartılması lazım.

Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Buyurun.

YÖK BAŞKAN VEKİLİ PROF. DR. MEHMET İSMAİL SAFA KAPICIOĞLU - Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yükseköğretim alanını ilgilendiren bir bentle ilgili görüş beyanında bulunmamıza fırsat verdiğiniz için teşekkür ediyorum. Bu teklifin 23'üncü maddesiyle 375 sayılı KHK'ye eklenecek geçici 35'inci maddenin (b) fıkrasının 7'nci bendinde bu şekliyle yasalaştığı takdirde üniversite kadrolarındaki akademik personelin kamu görevinden çıkartılmasıyla ilgili işlemlerin sağlıklı bir şekilde tesis edilmesi mümkün görülmemektedir. Kısaca izah etmek istiyorum: Üniversitelerimiz Anayasa'mızda ve kanunda zikredildiği şekilde kamu tüzel kişiliğine haiz özerk kurumlar ve aynı zamanda üniversitelerimiz Yükseköğretim Kuruluna bağlı yani taşra teşkilatı değildirler ve bu üniversitelerimizde ilan edilecek akademik kadroların sayıları ve ilan şartları da üniversitelerce belirlenmektedir. Yine bu kadrolara başvuran adayları değerlendirecek jüri üyelerinin tespiti üniversitelerce belirlendiği gibi atanacak personelin güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması da ilgili üniversite tarafından yapılarak ilgilin FETÖ/PDY ve diğer terör örgütleriyle iltisakının ve irtibatının bulunup bulunmadığına ilişkin kanaat yapılan bu yazışmalar çerçevesinde üniversitelerce tespit edilmektedir ve üniversitelerce yapılan bu güvenlik soruşturması sonucunda atamalar da YÖK tarafından değil üniversite rektörü tarafından yapılmaktadır. Hatta son 703 sayılı KHK ve 2, 3 ve 10 numaralı Cumhurbaşkanlığı kararnamelerimizle rektör ve öğretim elemanı planlamalarında karar alma ve öğretim görevlileriyle araştırma görevlilerinin kadro ilanlarına ilişkin YÖK yetkisi de kaldırılmıştır.

Özetle, atama sürecinde bütün işlemler üniversitelerimiz tarafından yapılıyor. Akademik personelin atama sürecindeki bütün işlemler üniversitelerimiz tarafından yapıldığı için rektör ataması dâhil hiçbir atamada YÖK'ün dâhil ve yetkisi bulunmamaktadır. Bu yüzden, atama sürecinin bu aşamalarında dâhil ve yetkisi bulunmayan Yükseköğretim Kurulunun öğretim elemanlarının kamu görevinden ihracında yetkili kılınması hem bu hiçbir bakanlığa ve bağlı olmayan kurumların bahsedildiği (10)'uncu bentle çelişiyor hem de bu iki yıllık süreç içerisinde uluslararası akademik platformda konuya ilişkin başta Başkanımız olmak üzere yapılan ve muhataplarca makul karşılanan işlemlerin üniversitelerde yerinde sürdürüldüğü konusunun, bu argümanın ortadan kalkacağı endişesi taşımaktayız ve bu ihraç kararlarının yerel ve uluslararası mahkemelerde savunulmasını da zorlaştıracığını düşünüyoruz.

Sonuç olarak: Yetkili olunmayan akademik personelin kamu görevinden ihraçlarının YÖK tarafından yapılmasının, YÖK marifetiyle yapılmasının uygun olmadığını değerlendiriyoruz.

Saygılarımla arz ederim efendim.

BAŞKAN – Önemli bir görüş hocam. Şimdi, burada biz bu işi karıştırmaya başlarsak içinden

çıkamayız. Bunu değerlendirelim, arkadaşlar da değerlendirsınlar, Genel Kuruldaki görüşmeler sırasında bir önergeyle gerekirse bu konuda bir değişiklik yapılabilir, bu mümkündür. Ben de görüşeyim arkadaşlarla, böyle bir çalışma yapılsın, iyi olur.

Rafet Bey, buyurun.

RAFET ZEYBEK (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, baştan beri biz hep genel görüşmelerde de söyledik, olağanüstü hâl üç yıl daha devam edecek, bir kısım maddeler de kalıcı hâle gelecek. Bu 23'üncü maddede olağanüstü hâl üç yıl daha devam ediyor. Hepimiz biliyoruz, olağanüstü hâl döneminde binlerce insanımız mağdur edildi, bu mağduriyetler yine devam edecektir. İnsan şöyle düşünüyor: Yani bu düzenlemeler yapılacak da bu olağanüstü hâl niye uzatılmadı? Çünkü olağanüstü hâl aynı şekliyle devam ediyorsa, mağduriyetler de devam ediyorsa, hukuksuzluklar devam ediyorsa, adaletsizlik devam ediyorsa, Anayasa'ya aykırılıklar devam ediyorsa niye böyle bir düzenleme yapılma gereği duyuldu?

Sayın Başkan, bu düzenleme genel hukukun da inkârıdır, adaletin inkârıdır, demokrasinin inkârıdır, insan haklarının inkârıdır, Anayasa'nın inkârıdır, evrensel hukuk ilkelerinin inkârıdır. Bakın, ülkemizde çalışan herkesin üzerinde artık bir kılıç vardır. Bu aynı zamanda, ülkemizde çalışma barışını da bozacak bir düzenlemedir mağduriyetlerin yanında.

Değerli Başkan, yine eğer bu düzenleme Komisyondan geçerse ve Genel Kurulda kabul edilirse bir gün, ben inanıyorum ki buna oy veren değerli arkadaşlarımızın çevresinden, yakınından -belki kendileri milletvekili olduğu için üç yıl içinde bu tür şeye uğramayabilirler- mağdur edilen insanları gördükleri zaman, asla kuşku yok ki “Ya, bu kanuna biz nasıl oy verdik? Bu kanunu kim getirdi? Nasıl böyle bir kanun Meclisten geçmiştir?” diyeceklerdir. Ben onun için, Komisyon üyesi arkadaşlarımın vicdanlarına sesleniyorum: Bu düzenlemeye kabul oyu vermeyiniz. Bakın, bu düzenleme ileride binlerce insanın mağduriyetini doğuracak ve onların mağduriyetinin vicdani sorumluluğunu hepimiz birlikte taşıyacağız. Böylesine -madde madde bile saymak mümkün değil- Anayasa'yı hiçe sayan, hukukun genel ilkelerini hiçe sayan bir yasanın bu Komisyondan geçmiş olması büyük bir üzüntü kaynağı olacaktır.

Ben bu nedenle bu maddenin tekliften çıkarılmasını öneriyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Sibel Hanım, siz YÖK'le ilgili bir şey söyleyeceksiniz herhâlde.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Evet, YÖK'le ilgili...

BAŞKAN – Kısaca... Bitireceğiz çünkü bu maddeyi.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli YÖK Başkan Vekilimiz, hocamız çok önemli bir şekilde bir değerlendirmede bulundu. Sayın Başkanın da akabinde “Biz şimdi bunları karıştırmayalım burada...”

Sayın Başkan, değerli üyeler; Komisyonun da özelliği budur zaten, burada detaylı konuşulup tartışılması, nasıl bir ortak aklın ortaya çıkması... Ki gerçekten hepimiz için hayati önemde olan üniversiteleri konuşuyoruz, üniversitedeki akademik personelin akademik özgürlüklerini konuşuyoruz. Hangi görevi üstlenirse üstlensin terörle bir irtibatı olan bir kişinin yasalarımıza göre zaten bir soruşturma sürecinden sonra ceza alması... Bunu hepimiz istiyoruz zaten, bu hepimizin ortak fikri. Burada, özerk, özellikle de gerçekten yakından bildiğim, nitelik ve kaliteye önem veren YÖK Başkanlığının, YÖK yönetimi burada gerçekten önemli açıklamalarda bulundu ve uluslararası alanda

bizi zor durumda bırakacak. Üniversiteden akademisyenlerinin ihraçlarının gerçekten ülkemizin itibarı açısından bizi ne kadar zayıflattığına hepimiz şahit olduk. Hep beraber gittik uluslararası alanlarda, ülkemizi temsil ettiğimiz alanlarda bunu anlatamadık. Bu noktada, Sayın YÖK Başkan Vekilinin değerlendirmeleri gerçekten dikkate alınmalı. Burada 10'uncu maddede üniversitelerin bunun içine hiç dâhil olmaması gerekiyor. Yani bir üniversitede çalışan bir akademisyenin, bir üst idare amirinin, onun terörle ilgili bir kanaatiyle, sadece bir kanaatiyle –hiçbir delile ihtiyaç yok- görevine son verilmesi, özlük haklarını kaybetmesi... Gerçekten ben bir genç akademisyen olarak böyle bir maddenin burada tartışılıyor olması dahi –dün de söyledim- tutanaklara geçmiş olması dahi gerçekten çok yaralayıcı. Bu değerlendirmelerin dikkate alınması... Gönül isterdi ki diğer bütün kurumların değerlendirmeleri, bizlerin değerlendirmeleri dikkate alınıp bir ortak akıl hâkim olsaydı. Maalesef, olmadı bu. Umuyorum bu hocamızın değerlendirmeleri dikkate alınır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önerge var madde üzerinde, okutuyorum:

Adalet Komisyon Başkanlığına

Görüşülmekte olan 318294 evrak numaralı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 23'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Turan Aydoğan

Alpay Antmen

Zeynel Emre

İstanbul

Mersin

İstanbul

Rafet Zeybek

Antalya

Gerekçe:

İşbu teklifin 23'üncü maddesi ile 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'ye geçici bir madde eklenerek 20 Temmuz 2016 tarihinde ilan edilen ve 7 kez uzatıldıktan sonra 19 Temmuz 2018 tarihi itibarıyla sona eren olağanüstü hâl uygulamasının üç yıl daha sürmesini düzenlemektedir. Bu madde, olağanüstü hâl dönemindeki gibi idari kararlarla ihraçların devam etmesi amaçlandığı gibi ihraç edilenlerin işlerinin dışında sosyal birçok hakkından mahrum kalmasını da içermektedir. Dolayısıyla olağanüstü hâl uygulaması kalkmış değildir. Geçici bir süreyle sınırlı olması gereken olağanüstü hâl uygulamasının bu maddeyle kalıcı hâle getirilmesinin hukuk düzenimiz açısından aykırılık taşıdığı tartışmasız bir gerçektir. Bu nedenlerle maddenin tekliften çıkarılması gerekmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Bir sonraki maddeyi okutuyorum:

GEÇİCİ MADDE 1- (1) 10/11/2016 tarihli ve 6758 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanunun 19 uncu maddesinin ikinci fıkrası uyarınca Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun kayyım olarak atanmasına ilişkin hüküm, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç yıl süreyle uygulanır.

(2) 20/7/2016 tarihli ve 2016/9064 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla ülke genelinde ilan edilen olağanüstü hal döneminde yürürlüğe konulan ve Fonun işleyişi ile görev, hak, yetki ve sorumluluklarını

düzenleyen kanun hükümleri, Fonun kayyım atandığı dosyalar bakımından ceza soruşturması veya kovuşturması kesinleşinceye ya da satış veya tasfiye işlemleri tamamlayıncaya kadar uygulanır.

(3) 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 133 üncü maddesi uyarınca kayyım atanan şirketlerde ortaklık pay ve haklarına ilişkin olarak soruşturmanın başladığı tarihten Fonun kayyım olarak atandığı tarihe kadar şirket ortakları tarafından yapılmış olan devir ve temlik işlemleri muvazaalı kabul edilerek geçersiz sayılır ve ticaret sicilinden resen terkin edilir.

BAŞKAN – Zeynel Bey, buyurun.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan, biliyorsunuz, “Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun” diye bir kanun var. Bu kanunda, bir suç şüphesi ya da işte suç işlenerek bir mal varlığı edinilmiş ve bu mal varlığı tespit edilebilmişse yani kamuoyunda bilindiği ismiyle bir kara para söz konusuysa bu durumlarda zaten ilgili şirketlere Ceza Muhakemesi Kanunu’na el konulmasının da imkânı var yani kayyum atanmasının imkânı var. Zaten, bu, mevzuatta olan bir şey ama bu darbe sonrasında TMSF’ye verilen yetkiler ve oradaki şirketin devriyle birlikte bütün o şirket hakkındaki tasarruflarda bulunmalar ve bütün bunların hiçbir şekilde herhangi bir sorumluluğu kapsamaması yani bütün işlemleri yapanlar hakkında ne cezai anlamda ne de hukuki anlamda hiçbir sorumluluğun olmaması hakikaten kabul edilemez bir durum.

Şimdi, Sayın Başkan, Türkiye’de maalesef bizim ekonomimiz gitgide bozuluyor yani dolar geldi 5 TL sınırına. Bunun sebeplerinden biri de hukuk sisteminin sağlıklı bir şekilde işlememesi. Çünkü yatırımcı Türkiye’ye nasıl gelir? Yani bir yatırımcının Türkiye’de yatırım yaparken ilk bakacağı iş hukuk güvenliğinin olup olmadığıdır. Bir Türk firmasıyla ortaklık kuracaksa önce gerçekten bağımsız yargının olup olmadığına ve mal varlığının, maddi olarak getirdiği yatırımın hukuken korunup korunmayacağına bakacak. Böylesine bir düzenlemenin üç yıl boyunca TMSF’ye tekrar verilmesi ve bunun devam etmesi, psikolojik olarak da bir baskı ortamını oluşturacaktır.

Bakın, bu tip düzenlemeler, Türkiye’ye doğrudan yatırım yapacak büyük sermayeyi kaçırır ve bununla birlikte de ekonomik olarak hem döviz, dolar, euro yükselir hem de Türkiye’deki ekonomi gitgide bozulur. Yani bunun vatandaşa yansımaları da kısa süre içerisinde ortaya çıkar. Biliyorsunuz, son dönemde hepsinin ölçümü olduğu için söyleyebiliyoruz, çok sayıda da şirketi batan veya kepenk kapatan esnaf var yani ekonomi bozulmaya başlayınca onun önü gelmiyor. Dolayısıyla, iş adamlarını böyle, sermayenin üzerinde, âdeta onları psikolojik baskı ortamında tutmaya yönelik bir sopa olarak gösterilen bir düzenlemenin geçmemesi lazım.

Şunu biliyoruz ki: FETÖ’nün sahip olduğu şirketlerin genel kapsamı itibarıyla birçoğuna el konuldu. Yani hani, şu şirket FETÖ’nün şirkettir diyebileceğimiz ve el konulmayan bir şirket yok. Bunun dışında, araştırmalar sonunda bilinmeyen bir şekilde ortaya çıkması durumunda, zaten mevzuat hükümleri ona her türlü tedbiri uygulamaya imkân tanıyor. Dolayısıyla sadece bu bahaneyle, bu sunularak böyle bir yetkinin üç yıl boyunca verilmesi hakikaten ülke ekonomisine ciddi zarar verecektir Sayın Başkan.

Yine, burada görev yapanların biliyoruz ki hiçbir kişisel sorumluluğu yok, her türlü koruma altındalar; bu da yine kabul edilemez bir durum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim.

Bir önerge var madde üzerinde, okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin geçici 1'inci maddesinin ikinci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Abdullah Güler

İstanbul

“(2) 20/7/2016 tarihli ve 2016/9064 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla ülke genelinde ilan edilen olağanüstü hal döneminde yürürlüğe konulan ve Fon ile Fonun ilişkili olduğu Bakan ve Fonun kayyımlik yetkisi kapsamında atananlar veya görevlendirilenlerin görev, hak, yetki ve sorumluluklarını ve şirket ve mal varlığı değerlerine ilişkin, kefalet ve takip dahil tüm muafiyetleri düzenleyen kanun hükümleri, Fonun kayyım atandığı dosyalar bakımından ceza soruşturması veya kovuşturması kesinleşinceye ya da satış veya tasfiye işlemleri tamamlanıncaya kadar uygulanır.”

Gerekçe:

Maddenin ikinci fıkrasıyla ilan edilen olağanüstü hâl döneminde yürürlüğe konulan kanun hükümleriyle fona, fonun ilişkili olduğu bakana ve fonun kayyumluk yetkisi kapsamında atananlar veya görevlendirilenlere tanınan görev, hak, yetki ve sorumluluklar ile şirket ve mal varlığı değerlerine ilişkin, kefalet ve takip dâhil tüm muafiyetlerin fonun kayyum atandığı dosyalar bakımından ceza soruşturması veya kovuşturmasının kesinleşmesine ya da satış veya tasfiye işlemlerinin tamamlanmasına kadar uygulanması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

24'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 24- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Söz istedim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan, bu maddeden vazgeçin bütün mesele çözülmüş olsun, bunun için söz istedim, bunu geri çekerseniz...

BAŞKAN – O da doğru ya, onu da aşağıda değerlendirelim.

24'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

25'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 25- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 25'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sözcü seçeceğiz Genel Kurulda Komisyon için.

Sözcü isimlerini okutuyorum: Gülay Samancı, Mahmut Atilla Kaya, Abdullah Güler. Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Adalet Komisyonu

20 . 7 . 2018

T: 2

O: 2

Komisyonu redaksiyon yetkisi verilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Muhalefet şerhi için cumartesi akşam saat 20.00'ye kadar süre veriyorum arkadaşlar. Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kapanma Saati: 15.57

